

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Analýza stavu nefinančního reportingu
u podnikatelských subjektů v České republice**

**Analysis of the non-financial reporting state
of business subjects in the Czech Republic**

Bc. Hana Tučková

Plzeň 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Analýza stavu nefinančního reportingu u podnikatelských subjektů v České republice“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 03.05.2021.

v.r. *Hana Tučková*

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala zejména své vedoucí diplomové práce paní Ing. Lucii Vallišové, Ph.D., za odbornou pomoc, vstřícný přístup a cenné rady, které mi pomohly při vypracování této diplomové práce.

Zároveň bych tímto způsobem také ráda poděkovala své rodině a blízkým za podporu, kterou mi poskytli při studii.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika práce.....	10
2 Udržitelný rozvoj.....	12
2.1 Historie udržitelného rozvoje.....	12
2.2 Koncepce udržitelného rozvoje.....	14
2.2.1 Cíle udržitelného rozvoje	16
2.2.2 Strategický rámec Česká republika 2030	17
2.3 Společenská odpovědnost firem ve spojení s udržitelností	18
2.3.1 Ekonomická odpovědnost firem	18
2.3.2 Sociální odpovědnost firem.....	18
2.3.3 Environmentální odpovědnost firem.....	19
3 Nefinanční reporting	20
3.1 Definice a vymezení pojmu nefinanční reporting.....	20
3.1.1 Cíl nefinančního reportingu.....	20
3.1.2 Uživatelé nefinančního reportingu.....	21
3.1.3 Přínosy nefinančního reportingu.....	21
3.1.4 Důvody pro nefinanční reporting.....	22
3.2 Nefinanční reporting v České republice.....	23
3.3 Způsob tvorby a obsah výkazů nefinančního reportingu	24
3.3.1 Pokyny pro vykazování nefinančních informací	25
3.3.2 Způsob tvorby nefinančního reportingu	26
3.3.3 Faktory ovlivňující nefinanční reporting.....	28
3.4 Budoucnost nefinančního reportingu	30
3.5 Studie společnosti KPMG o nefinančním reportingu	31

4	Standardy, normy a iniciativy v rámci nefinančního reportingu.....	33
4.1	Global Reporting Initiative	33
4.2	Směrnice OECD pro nadnárodní podniky	34
4.3	Globální dohoda OSN	34
4.4	Social Accountability 8000.....	35
4.5	EMAS	35
4.6	Norma ISO 26000	35
4.7	Normy ISO 14000	36
4.8	Norma ISO 50001	36
5	Analýza nefinančních informací u podnikatelských subjektů v České republice	37
5.1	Parametry pro rozbor nefinančních informací	37
5.2	Rozbor nefinančních informací společnosti Coca-Cola HBC	38
5.2.1	Základní údaje o společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko	38
5.2.2	Profil společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko	38
5.2.3	Strategie a analýza společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko	39
5.2.4	Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko	39
5.2.5	Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko	42
5.3	Rozbor nefinančních informací akciové společnosti ČSOB.....	46
5.3.1	Základní údaje o společnosti ČSOB.....	46
5.3.2	Profil společnosti ČSOB.....	46
5.3.3	Strategie a analýza společnosti ČSOB	47
5.3.4	Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti ČSOB.....	47
5.3.5	Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti ČSOB.....	50
5.4	Rozbor nefinančních informací akciové společnosti ČEZ	51

5.4.1	Základní údaje o společnosti ČEZ	51
5.4.2	Profil společnosti ČEZ	51
5.4.3	Strategie a analýza společnosti ČEZ.....	52
5.4.4	Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti ČEZ	53
5.4.5	Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti ČEZ	55
5.5	Rozbor nefinančních informací akciové společnosti Metrostav.....	58
5.5.1	Základní údaje o společnosti Metrostav	58
5.5.2	Profil společnosti Metrostav	58
5.5.3	Strategie a analýza společnosti Metrostav.....	58
5.5.4	Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti Metrostav	59
5.5.5	Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti Metrostav	61
5.6	Rozbor nefinančních informací akciové společnosti Plzeňský Prazdroj.....	64
5.6.1	Základní údaje o společnosti Plzeňský Prazdroj.....	64
5.6.2	Profil společnosti Plzeňský Prazdroj.....	64
5.6.3	Strategie a analýza společnosti Plzeňský Prazdroj	65
5.6.4	Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti Plzeňský Prazdroj.....	66
5.6.5	Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti Plzeňský Prazdroj.....	70
6	Celkové zhodnocení provedených analýz	74
6.1	Zhodnocení nefinančních informací podnikatelských subjektů	74
6.1.1	Shrnutí nefinančních informací – environmentální oblast	75
6.1.2	Shrnutí nefinančních informací – sociální oblast.....	76
6.2	Doporučení pro společnosti v oblasti nefinančního reportingu.....	77
6.3	Stav nefinančního reportingu před rokem 2016.....	77
	Závěr.....	79
	Seznam použitých zdrojů	80
	Seznam použitých zkratk	90

Seznam tabulek..... 92

Seznam obrázků 93

Seznam příloh 94

Přílohy

Abstrakt

Abstract

Úvod

Udržitelný rozvoj je v současné době jedno z aktuálních a hojně diskutovaných témat. Zabývají se jím mezinárodní organizace, vlády a v posledních několika letech se stal středem zájmu i nadnárodních korporací. Udržitelný rozvoj se zaměřuje na otázky týkající se změny klimatu, ochrany životního prostředí, lidských práv, chudoby, diskriminace, vzdělávání, zdravotnictví a zodpovědného podnikání. Organizace spojených národů vytyčila celkem 17 cílů udržitelného rozvoje, prostřednictvím kterých chce dosáhnout významného pokroku v environmentální a sociální oblasti. Zejména problematika ochrany životního prostředí patří mezi často diskutovaná témata dnešní doby. Již několik let dochází ke změnám klimatu, které jsou způsobeny ve velké míře lidskou činností. Jedná se o činnosti způsobující znečišťování ovzduší, postupnou ztrátu biodiverzity a narušení ekosystémů nejen na souši, ale i ve vodě. V návaznosti na změny klimatu vznikla v roce 2015 Pařížská dohoda, jejíž obsah je zaměřen právě na boj proti změnám klimatu.

Díky rostoucímu významu udržitelného rozvoje již v současné době nezáleží pouze na finančních výsledcích společností, ale rovněž se začíná hodnotit i přístup společností k nefinančnímu reportingu. Jednoznačným příkladem může být americká burza cenných papírů, kde dochází ke stagnaci akcií společností nabízející fosilní paliva. Investoři tam již nadále nechtějí investovat, protože v tomto odvětví rostou obavy z problémů spojených se změnami klimatu, v čemž investoři cítí značné riziko pro své investice. Z tohoto důvodu společnosti nabízející fosilní paliva začínají ztrácet svou hodnotu a naopak místo fosilních paliv roste poptávka po obnovitelných zdrojích energií.

Prostřednictvím nefinančního reportingu společnost informuje o svých aktivitách v environmentální a sociální oblasti. Hodnotu a význam nefinančního reportingu dokládá také směrnice Evropské unie z roku 2014, na jejímž základě mají velké společnosti povinnost zveřejňovat své nefinanční informace. V České republice je směrnice implementována v zákoně č. 563/1993 Sb., o účetnictví. Při tvorbě zprávy o nefinančních informacích mohou společnosti využívat velkého množství různých standardů, norem a řídit se podle pokynů různých iniciativ a institucí. Předpokladem úspěšné zprávy je zveřejnění důvěryhodných a transparentních informací týkající se jednotlivých oblastí nefinančního reportingu.

1 Cíl a metodika práce

Hlavním cílem této diplomové práce je rozbor a zhodnocení vybraných aspektů nefinančních zpráv o udržitelnosti u vybraných podnikatelských subjektů v České republice. Pro dosažení hlavního cíle bylo nutné definovat cíle dílčí: charakterizovat teoretická východiska k problematice nefinančního reportingu, provést analýzu jednotlivých zpráv o udržitelnosti vybraných podnikatelských subjektů a zhodnocení výsledků z provedených analýz a jejich následné porovnání.

Diplomová práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Zpracování teoretické části práce je založeno na rešerši odborné literatury, odborných článků a úředních dokumentů Evropské unie. Následně jsou teoretické poznatky uplatněny v praktické části práce. Při zpracování praktické části práce byly využity zprávy o udržitelném rozvoji (nefinanční reporty), výroční zprávy, veřejně dostupné dokumenty společností a webové stránky společností. Předložená diplomová práce je zpracovaná na základě Metodiky pro vypracování kvalifikační práce (bakalářské, diplomové) a průběh její obhajoby u státní závěrečné zkoušky vydané v roce 2020 Fakultou ekonomickou Západočeské univerzity v Plzni.

Teoretická část práce je věnována teoretickému vymezení udržitelného rozvoje včetně jeho historie, konceptu a principů s ním spojených. Dále se věnuje problematice nefinančního reportingu, kde jsou podrobněji vymezeny cíle, přínosy, důvody pro reportování nefinančních informací a způsob tvorby nefinančních reportů včetně vymezení obsahových náležitostí. Zároveň se věnuje současnému stavu nefinančního reportingu v České republice a budoucnosti nefinančního reportingu v zemích Evropské unie. Závěr teoretické práce je zaměřen na charakteristiku mezinárodně uznávaných standardů, norem a iniciativ v oblasti nefinančního reportingu.

Praktická část je zaměřena na analýzu nefinančních informací vykazovaných u vybraných podnikatelských subjektů působících v České republice. Úvod praktické části obsahuje představení vybraných podnikatelských subjektů. Následně je provedena analýza nefinančních informací, která je zaměřena na deskripci aktivit v rámci environmentální a sociální oblasti. Závěr praktické části obsahuje podrobné zhodnocení provedených analýz včetně komparace vykázaných nefinančních informací před implementací směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU o „Zveřejňování nefinančních informací a informací týkajících se diverzity vybranými velkými společnostmi

a skupinami“. Na základě provedených analýz jsou zpracovány návrhy a doporučení pro podnikatelské subjekty v oblasti nefinančního reportingu. Při zpracování byly informace čerpány z webových stránek společností, výročních zpráv a zpráv o udržitelnosti společností za rok 2019. Při zpracování předložené diplomové práce byly využity výzkumné metody, a to konkrétně analýza, syntéza a komparace.

2 Udržitelný rozvoj

Tato kapitola je věnována teoretickému vymezení udržitelného rozvoje, jeho historii a vymezení základních tří pilířů, na kterých je koncept udržitelnosti založen. Zároveň jsou zde představeny cíle udržitelného rozvoje, na které navazuje Strategický rámec Česká republika 2030. Součástí této kapitoly je také společenská odpovědnost, která je úzce spojena s konceptem trvalé udržitelnosti.

2.1 Historie udržitelného rozvoje

Koncept udržitelného rozvoje se během posledních desetiletí postupně vyvíjel. První zmínky o trvale udržitelném rozvoji pocházejí z dubna roku 1968, kdy vznikl tzv. „Římský klub“ (Club di Roma), jehož členy jsou uznávané osobnosti z několika zemí. Členové klubu se podílejí na výzkumech týkajících se vývoje světa jako celku. Důvodem vzniku římského klubu byla ekonomická krize v roce 1968. V roce 1972 byla vydána římským klubem významná publikace s názvem „Meze růstu – zpráva pro projekt řešení tíživé situace lidstva zadaný římským klubem“. Ačkoliv kniha obsahuje katastrofické poznatky, přesto dokázala vzbudit velký zájem. V knize je zkoumáno celkem pět základních veličin na celosvětové úrovni, a to populace, zemědělství, přírodní zdroje, průmyslová produkce a znečištění životního prostředí (Andreska, 2010).

Další významný milník byl v roce 1980, kdy vznikl zásadní dokument Světová strategie ochrany životního prostředí (WSC), na kterém spolupracovaly tři významné světové organizace – Mezinárodní svaz ochrany přírody (IUCN), Program OSN na ochranu životního prostředí (UNEP) a Světový fond na ochranu přírody (WWF). V tomto dokumentu byl poprvé oficiálně použit termín udržitelného rozvoje (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021).

O tři roky později roku 1983 vznikla Světová komise pro životní prostředí a rozvoj (WCED), kterou jmenovalo Valné shromáždění OSN. Tato komise pod vedením předsedkyně Gro Harlem Brundtlandové následně v roce 1987 zveřejnila závěrečnou zprávu nazvanou „Naše společná budoucnost“ („Our Common Future“). Zpráva se zabývá globálními problémy a navrhuje jejich řešení z hlediska konceptu trvale udržitelného rozvoje (Jeníček, Foltýn, 2003).

V červnu roku 1992 se konala konference OSN o životním prostředí a rozvoji v Rio de Janeiro také známá pod označením Summit Země, které se zúčastnili nejvyšší představitelé 179 zemí světa. Cílem summitu bylo vymezit podobu a způsob docílení trvale udržitelného rozvoje. V rámci summitu byly přijaty tři významné dokumenty, konkrétně Deklarace o životním prostředí a rozvoji, Agenda 21 a zásady obhospodařování lesů. Významným historickým milníkem se stala Deklarace o životním prostředí, jejímž obsahem je 27 zásad trvale udržitelného rozvoje (Tomšík, 2007).

Zároveň v roce 1992 vychází revidovaná publikace Římského klubu, nesoucí název „Překročení limitů“. V této publikaci je autory potvrzen katastrofický scénář, který ale nemusí nastat v případě tzv. přechodu k udržitelnosti. Tím jsou myšleny změny politik s cílem dosáhnout stabilizace populace, omezení průmyslové produkce, efektivnějšího hospodaření se zdroji a zemědělskou půdou či kontroly míry znečištění (Slavíková, Vejchodská, Slavík, 2012).

V roce 2000 se konal Summit tisíciletí OSN, během něhož byly přijaty Rozvojové cíle tisíciletí (Millennium Development Goals, zkr. MDGs) všemi 189 představiteli členských zemí. Tyto cíle vznikly na základě dlouhodobého problému s nevhodnými a nedůstojnými životními podmínkami v řadě rozvojových zemích. V rámci těchto cílů bylo stanoveno osm bodů zaměřených na problémy v rozvojových zemích, které měly snížit chudobu, hlad a negratotnost, eliminovat nerovnoprávnost žen a mužů, zlepšit zdravotní péči a zabránit ničení životního prostředí. Splnění těchto cílů bylo do roku 2015 a ze závěrečné zprávy o MDG je jasné, že úsilí o jejich dosažení bylo do značné míry velmi úspěšné, ale stále jsou zde určité nedostatky (Kraft, Fárek, 2008; United Nations Development Programme 2015).

Po 10 letech od Summitu Země v Rio de Janieru se konal v jihoafrickém Johannesburgu Světový summit o udržitelném rozvoji také známý pod názvem Summit země 2002. Výsledkem tohoto summitu je Johannesburgská deklarace o udržitelném rozvoji a obsáhlý Implementační plán. Johannesburgská deklarace znovu potvrzuje nejvyšší politickou podporu týkající se udržitelného rozvoje a zároveň spoléhá na vzájemnou spolupráci všech účastníků nejen na bázi mezinárodních vztahů, ale také v rámci národní politiky (Mezřický, 2005).

Dalším významným milníkem udržitelného rozvoje je také vznik celosvětově uznávané Pařížské dohody, která vznikla na základě Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v roce

2015. Cílem dohody je dlouhodobě se podílet na zlepšení globální reakce na negativní dopady změny klimatu. Dohoda je zaměřena na snížení globálního oteplování, kde je úsilím udržet nárůst průměrné globální teploty pod hranicí 2 °C ve srovnání s hodnotami před průmyslovou revolucí a také aby nárůst teploty nepřekročil 1,5 °C. Česká republika se jako člen Evropské unie připojila k této dohodě 4. listopadu 2017. Členské státy EU přispěly k naplnění závazků Pařížské dohody také tím, že společně do roku 2030 výrazně omezí emise skleníkových plynů o nejméně 40 % (Organizace spojených národů, 2015a; Ministerstvo životního prostředí, 2021).

2.2 Koncepce udržitelného rozvoje

Při vymezení pojmu udržitelného rozvoje existuje v odborné literatuře celá řada definic. Za zásadní lze považovat definici uvedenou ve Zprávě pro Světovou komisi OSN pro životní prostředí a rozvoj s názvem „Naše společná budoucnost“ z roku 1987, která zní následovně: „Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů.“. Tato definice byla výchozím bodem pro vládu České republiky při tvorbě dokumentu zaměřeného na udržitelný rozvoj v České republice (World Commission on Environment and Development, 1987; Basl, Buchalcevoá, Gála, 2013).

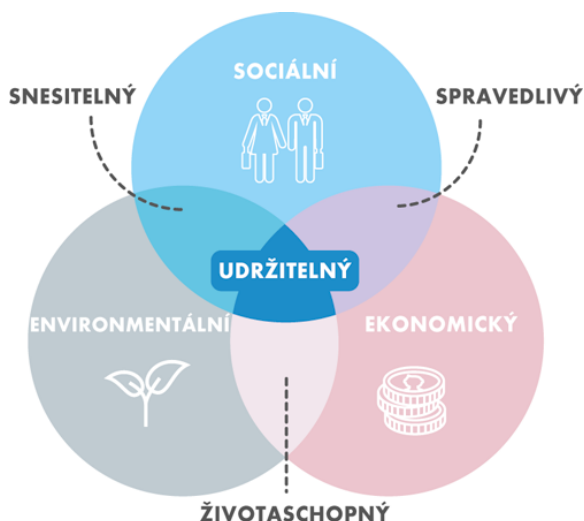
Další vymezení udržitelného rozvoje lze nalézt v české legislativě, kde vymezuje trvale udržitelný rozvoj § 6 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí konkrétně takto: „Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“.

Nejvýznamnější organizace podílející se na agendě udržitelnosti jsou nadnárodní organizace např. OSN či OECD, které neustále usilují o širší pochopení smyslu udržitelnosti a implementaci jednotlivých prostředků využitelných pro docílení trvale udržitelného rozvoje v oblasti ekonomické, sociální a environmentální (Adámek, 2019).

Udržitelný rozvoj vychází z rovnováhy a vyváženosti mezi environmentální, sociální a ekonomickou oblastí. Tyto oblasti jsou označovány jako tři pilíře udržitelného rozvoje, jejichž základním cílem je ochrana životního prostředí, šetrné využívání přírodních zdrojů, vysoce stabilní ekonomický růst a zaměstnanost s kvalitními pracovními a sociálními podmínkami (Kocmanová, Hřebíček a kolektiv, 2013).

Obrázek č. 1 zobrazuje vzájemnou provázanost výše zmíněných pilířů trvale udržitelného rozvoje. V místě průniku ekonomické, environmentální a sociální oblasti leží udržitelnost.

Obrázek č. 1: Pilíře udržitelného rozvoje

Zdroj: Informační centrum OSN v Praze, 2021

Ekonomický pilíř poskytuje informace o ekonomické situaci, nezaměstnanosti, mezinárodním obchodu a ostatních hospodářských aktivitách daného podnikatelského subjektu, a to ve spojení ke zbylým pilířům (Týden udržitelnosti, 2021).

Sociální pilíř se zabývá blahobytem společnosti, mezi jehož indikátory patří lidská práva, životní podmínky, zdraví, bezpečnost, důstojné pracovní podmínky, dobrovolnictví a další. I přesto že jsou vyjmenované indikátory těžko měřitelné, lze je snadněji identifikovat. Adrian Henriques, profesor na Middlesex University uvádí, že: „Sociální pilíř zahrnuje cokoliv, co ovlivňuje vztahy mezi společnostmi a zúčastněnými stranami.“ (ADEC Innovations, 2021).

Environmentální pilíř udržitelného rozvoje je zaměřen na životní prostředí. Hlavním posláním pilíře je vynaložit veškeré úsilí na ochranu a zachování biotopů a funkčních ekosystémů, a to z důvodu velkého úbytku rostlinných a živočišných druhů na Zemi za posledních několik desítek let. Bez funkčních ekosystémů by lidská populace zcela vymizela (Černíková, Hyblerová, 2009).

2.2.1 Cíle udržitelného rozvoje

Sustainable Development Goals (zkr. SDGs) neboli Cíle udržitelného rozvoje reprezentují program rozvoje a navazují na Rozvojové cíle tisíciletí (zkr. MDGs), které byly zaměřeny pouze na odstranění problémů v rozvojových zemích. Klíčový rozdíl mezi těmito cíli spočívá v tom, že Cíle udržitelného rozvoje jsou oproti Rozvojovým cílům tisíciletí univerzální a lze je použít pro všechny členské země. 17 cílů udržitelného rozvoje bylo v září 2015 schváleno všemi členskými státy OSN jako součást Agendy OSN pro udržitelný rozvoj. Splnění těchto cílů je stanoveno na rok 2030 (Informační centrum OSN v Praze, 2021).

Následující obrázek č. 2 zobrazuje graficky jednotlivé cíle udržitelného rozvoje. Každý cíl má své specifické logo, které symbolizuje oblast konkrétního cíle. V této podobě jsou Cíle udržitelného rozvoje reprezentovány po celém světě. V Příloze A jsou uvedeny jednotlivé Cíle udržitelného rozvoje.

Obrázek č. 2: Cíle udržitelného rozvoje

Zdroj: Informační centrum OSN v Praze, 2021

Každý rok OSN vydává Výroční zprávu zaměřenou na Cíle udržitelného rozvoje, která obsahuje přehled dosavadních zlepšení v jednotlivých oblastech, zhodnocení pokroku a doporučení pro jednotlivé oblasti. Výroční zpráva za rok 2020 je zaměřena na negativní dopady způsobené vysoce infekčním onemocněním COVID-19. Jedná se například o dopady spojené s prohlubováním chudoby, narušení zdravotní péče, uzavření škol,

nedostatek zdravotnických pomůcek a zvýšení rizika násilí na ženách a dětech (United Nations, 2020).

2.2.2 Strategický rámec Česká republika 2030

Ve spojitosti s Cíli udržitelného rozvoje vytvořil Odbor pro udržitelný rozvoj Úřadu vlády České republiky dokument Strategický rámec Česká republika 2030, který navazuje na Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR z roku 2010. První část dokumentu obsahuje definování rozvoje, představení vzniku dokumentu a popis vize rozvoje do roku 2030. Následující část je věnována analýze rozvoje v podobě šesti SWOT analýz, které se zaměřují na klíčové oblasti, a to konkrétně na lidé a společnost, hospodářský model, odolné ekosystémy, obce a regiony, globální rozvoj a dobré vládnutí. Poslední část dokumentu vymezuje priority a cíle pro rozvoj do roku 2030, které jsou popsány v šesti oblastech. Obsahem každé kapitoly je vize, úvod, rozbor konkrétní oblasti a formulace strategických a specifických cílů pro danou oblast (Strategický rámec Česká republika, 2030, 2017).

Následující obrázek č. 3 zobrazuje jednotlivé klíčové oblasti, které byly v rámci Strategického rámce ČR 2030 vytyčeny.

Obrázek č. 3: Logo strategického rámce Česká republika 2030

Zdroj: Strategický rámec ČR, 2017

2.3 Společenská odpovědnost firem ve spojení s udržitelností

Pro společenskou odpovědnost neexistuje jednotná globální definice, která by byla považována za obecnou, platnou a uznávanou. Lze se však setkat s dílčími definicemi od různých autorů, institucí či organizací, kteří jsou do konceptu společenské odpovědnosti zainteresováni (Adámek, 2019).

Evropská komise v Zelené knize z roku 2001 definuje společenskou odpovědnost následovně: „Společenská odpovědnost firem dobrovolně integruje sociální a ekologické ohledy do podnikatelských činností firmy, a to ve spolupráci se zainteresovanými stranami podniku neboli stakeholdery.“. V tuzemské odborné literatuře definuje společenskou odpovědnost Čaník et. al. (2006), který uvádí, že „se jedná o koncept, kdy firma dobrovolně přebírá spoluodpovědnost za blaho a udržitelný rozvoj moderní společnosti a současně očekává zachování konkurenceschopnosti a ziskovosti, přičemž se nejedná o dva protichůdné cíle.“ (European Commission, 2001; Čaník, Řežbová, Zavrel, 2006).

Společenská odpovědnost firem je považována za moderní koncept podnikání, který je založen na třech základních pilířích (tzv. tripple-bottom-line). Tyto tři základní pilíře se zabývají ekonomickou, sociální a environmentální oblastí. Společensky odpovědná firma má za cíl nejen dosažení zisku, ale také se zaměřuje na oblast sociální a environmentální (Kunz, 2012).

2.3.1 Ekonomická odpovědnost firem

Každý podnikatelský subjekt má za cíl dlouhodobě dosahovat zisku, který následně může využít k financování společensky odpovědných aktivit. V rámci ekonomické odpovědnosti může být dlouhodobé generování ziskovosti docíleno nejen běžnými aktivitami a přístupy strategického řízení, ale i specifickými aktivitami. Jedná se například o uplatnění principů dobrého řízení, výroba kvalitních a bezpečných výrobků, zavádění inovací, zajištění udržitelnosti produktů, posílení vztahů se zákazníky, investory a akcionáři či odpovědné řízení dodavatelsko-odběratelských vztahů (Tetřevová, 2017).

2.3.2 Sociální odpovědnost firem

Sociální odpovědnost se považuje za nejrozšířenější oblast společenské odpovědnosti. Téměř každý podnikatelský subjekt se právě na sociální oblast zaměřuje. Sociální

odpovědnost je zacílena na pracovní prostředí, pracovní podmínky a péči o zaměstnance. Mezi činnosti sociální odpovědnosti patří zajištění dodržování lidských práv, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, odmítání dětské práce, zajištění vzdělání a rozvoje zaměstnanců a v neposlední řadě poskytnutí stejných příležitostí pro muže a ženy. Sociální odpovědnost lze rozdělit na dvě oblasti, a to na oblast zabývající se pracovním prostředím a na oblast zaměřenou na zaměstnance (Pavlík, Bělčík a kolektiv, 2010; Bláha, Černek, 2015).

Každý podnikatelský subjekt má povinnost se podle platné legislativy věnovat bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Společensky odpovědný podnik vytváří bezpečné pracovní prostředí s ohledem na bezpečnostní a hygienické požadavky a klade důraz na to, aby pracoviště byla řádně vybavena a vhodně prostorově a konstrukčně řešena. Na pracovní prostředí má vliv také vhodné osvětlení, škodlivé faktory, zátěž teplem, chemické látky, hluk, vibrace atd. Společensky odpovědný podnik se snaží eliminovat či minimalizovat škodlivé vlivy na pracovní prostředí. Podnikatelské subjekty nejen že poskytují osobní ochranné pomůcky a přístup k pitné vodě, ale také zajišťují mycí prostředky, regenerační krémy a masti zaměstnancům, kteří přijdou do kontaktu s látkami, které mohou způsobit podráždění či znečištění (Tetřevová, 2017).

2.3.3 Environmentální odpovědnost firem

Významnou oblastí pro podnikatelské subjekty je oblast environmentální odpovědnosti, která se zabývá ochranou životního prostředí a eliminací dopadu podnikatelských činností na něj. V této oblasti se podnikatelské subjekty zaměřují na zajištění ekologické výroby, ekologických produktů a ekologických služeb či uplatňují v rámci svého managementu ekologickou firemní politiku (úspora energie a vody, ekologická přeprava, odpadové hospodaření). Environmentální odpovědnost je nutné prosazovat jak uvnitř podniku, tak i ve vnějším prostředí, které podnik svými činnostmi ovlivňuje (Kunz, 2012).

3 Nefinanční reporting

Nefinanční reporting je v současné době velmi aktuální téma, které přispívá k trvale udržitelnému rozvoji. Podnikatelské subjekty vykazují nefinanční informace v oblasti udržitelného rozvoje a společenské odpovědnosti, a to buď dobrovolně, či tato povinnost plyne ze zákona. První část kapitoly této práce se věnuje vymezení nefinančního reportingu, následně je v této kapitole představen cíl, uživatelé, důvody a přínosy pro nefinanční reporting. Kapitola se také zabývá nefinančním reportingem v České republice, na kterou následně navazuje vymezení způsobu a obsahu výkazů nefinančních informací. Závěr je zaměřen na budoucnost nefinančního reportingu, a to z důvodu neustálého vývoje této oblasti.

3.1 Definice a vymezení pojmu nefinanční reporting

V posledních letech významně vzrostl zájem o zveřejňování nefinančních informací a některé zúčastněné strany zdůrazňují význam tohoto druhu informací ve společnostech. Vrcholoví manažeři nadnárodních společností považují nefinanční informace za jeden z klíčových aspektů dlouhodobé výkonnosti společnosti. Na základě požadavku na zveřejňování nefinančních informací mimo účetní závěrku vzniklo několik koncepcí a standardů pro vykazování. Tvůrci standardů a národní regulační orgány vytvářejí opatření a požadavky pro jednotlivé země (Haller, Link, Groß, 2017)

Ze začátku bylo zveřejňování nefinančních informací pouze dobrovolného charakteru, ale z důvodu změny klimatu, tlaku investorů, zákazníků a konkurence se nefinanční reporting stal povinnou praxí některých společností. Nefinanční reporting představuje zveřejňování zpráv o sociálních a environmentálních aspektech, které jsou součástí udržitelného podnikání. Trend vykazování udržitelných aspektů je na vzestupu a potřebné nástroje se neustále vyvíjejí. Nefinanční informace musejí být důvěryhodné, spolehlivé a smysluplné, protože jejich význam neustále roste (Bedenik, Barišić, 2019).

3.1.1 Cíl nefinančního reportingu

Nefinanční informace jsou obecně považovány za nesmírně důležitý aspekt úspěchu společnosti, přesto je jim stále věnována menší pozornost v komparaci s finančními výkazy. Jejich cílem je poskytnout uživatelům nefinančního reportingu hlubší a vyváženější pohled na společnost. Zprávy o nefinančních informacích mají být rutinní

a důvěryhodné stejně jako jsou finanční výkazy, a to z hlediska srovnatelnosti či ověřitelnosti. Z hlediska dlouhodobé tvorby hodnoty podniku je stále více důležitější vzájemný vztah ekonomických, environmentálních a sociálních faktorů. Investoři a stakeholderi předpokládají, že společnosti by měly vykazovat nefinanční informace se stejnou disciplínou a důsledností přesně tak, jak vykazují finanční informace (Gazdar, 2007; World Economic Forum, 2020).

3.1.2 Uživatelé nefinančního reportingu

Uživatele reportingu lze rozdělit do dvou skupin, a to na externí a interní uživatele. Externí uživatelé jsou mají přístup pouze k informacím, které jsou veřejně přístupné.

Mezi externí uživatele patří:

- zaměstnanci podniku (zaměstnanci na nižších pozicích, kteří nemají odpovědnost za řízení podniku),
- státní orgány (finanční úřad, úřad práce, OSSZ),
- spolupracující podniky (dodavatelé, odběratelé),
- veřejnost.

Naopak interní uživatelé jsou ti, kteří disponují rozhodovacími pravomocemi a mají odpovědnost za hospodaření podniku. V tomto případě se jedná o vlastníky a vedoucí pracovníky, kteří informace využívají při rozhodování a plánování. Zároveň informace využívají ke kontrole, při které dochází ke komparaci zjištěných odchylek od předem stanovených cílů (Šoljaková, Fibírová, 2010).

3.1.3 Přínosy nefinančního reportingu

Nefinanční reporting přináší společnostem řadu výhod. Podle Ireny Picholové, která je partnerem a manažerem poradního týmu v oblasti udržitelnosti ve střední Evropě ve společnosti Deloitte, uvádí, že mezi přínosy nefinančního reportingu patří posílení interních systémů strategického řízení, zvýšení nabídek na trhu, budování vztahů, zlepšení image a zvýšení transparentnosti. Zpráva o nefinančních informacích je považována investory a potencionálními partnery za velice důležitou součást obchodních diskuzí. Výzkum společnosti Deloitte uvádí, že hlavní finanční ředitelé začali více zaměřovat svou pozornost na rizika týkající se životního prostředí, sociální oblasti a odpovědného řízení (Araluce, 2018).

Jedním z přínosů nefinančního reportingu je také zvýšení dobré pověsti společnosti. V současné době existuje několik soutěží zaměřených na nefinanční výkaznictví. Umístění na vysokých místech v těchto soutěžích přispívá k posílení dobré pověsti. Společnost Deloitte realizuje již od roku 2000 soutěž nazvanou Green Frog Award v rámci, níž uděluje ceny v oblasti nefinančního reportingu ve střední Evropě. Vítězem 18. ročníku Deloitte Green Frog Award v kategorii Nejlepší nefinanční zpráva v regionu CE a CIS za rok 2018 se stala česká společnost Plzeňský Prazdroj, která byla vybrána celkem z 112 zpráv (Deloitte Central Europe, 2019a, 2019b).

3.1.4 Důvody pro nefinanční reporting

V současné době existuje mnoho důvodů, argumentů a teorií pro vykazování nefinančních informací.

Mezi zásadní důvody patří:

- vztahy se stakeholdery,
- leader v udržitelnosti (např. oděvní průmysl – konkurenční výhoda),
- risk management a regulatorika,
- nové příležitosti k financování (např. zelené dluhopisy),
- zvýšení povědomí o značce (Asociace společenské odpovědnosti, 2021).

Vykazování nefinančních informací také ovlivňují možnosti získání zdrojů financování. Společnosti, které chtějí uspět na evropském finančním trhu, musejí změnit svou strategii a více se zaměřovat na udržitelnost. Především společnostem se zahraničními vlastníky je doporučováno pečlivě monitorovat nově přicházející změny a požadavky finančního trhu. V případě nesledování rizik souvisejících s globální změnou klimatu může dojít k negativnímu ovlivnění možnosti získání cizích zdrojů financování, tržního postavení a také zhoršujícímu se společenskému postavení společnosti. Z toho důvodu je přístup k udržitelnosti považován za jeden z rozhodujících faktorů (Hloušková, 2021a).

Existují také důvody kvůli kterým některé společnosti své nefinanční informace nevykazují. Jak uvádí studie Evropské unie nazvaná „The State of Play in Sustainability Reporting in the European Union“ (2011), lze mezi tyto důvody zařadit:

- definování klíčových indikátorů a témat – nefinanční reporting je stále poměrně nové téma a většina společností s ním dosud neměla zkušenosti. Společnosti obtížně definují, které klíčové indikátory zahrnutou do zprávy o nefinančních

informací, zvláště malé společnosti mají problémy se sběrem dat a výběrem klíčových indikátorů. I přesto že existuje celá řada standardů pro vykazování, pro malé a střední podniky nejsou příliš dobře přizpůsobeny.;

- vnímání citlivosti údajů – společnosti nevykazují své nefinanční informace z důvodu obavy jejich zneužití, poškození image, zvýšení tlaku nevládních organizací či negativních legislativních dopadů;
- nefinanční informace nejsou považovány za cenné a podstatné;
- očekávané zvýšení nákladů – společnosti očekávají zvýšení nákladů v důsledku vykonání dodatečné činnosti (např. nastavení monitorovacího systému, kapacita zaměstnanců, využití externích konzultantů). V budoucnu může vykazování nefinančních informací přinést společnosti výhodu v podobě úspor či posílení konkurenceschopnosti (Van Wensen, Broer, Klein, Knopf, 2011).

3.2 Nefinanční reporting v České republice

Česká republika měla povinnost implementovat do své legislativy před koncem roku 2016 směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2014/95/EU o „Zveřejňování nefinančních informací a informací týkajících se diverzity vybranými velkými společnostmi a skupinami“. Tato směrnice nabyla platnosti 1. ledna 2017 a vyplývá z ní povinnost pro podnikatelské subjekty zveřejňovat nefinanční informace. Hlavním důvodem pro vznik této směrnice bylo nastolit srovnatelnost nefinančních informací v rámci Evropské unie, kde musí tuto povinnost plnit okolo 6 000 podnikatelských subjektů (Hospodářská komora České republiky, 2016; Králová, Hejret, 2020).

Povinnost zveřejňovat nefinanční informace je v České republice legislativně upravena zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, konkrétně o tom pojednává § 32f až § 32i v části osm Uvádění nefinančních informací (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. ukládá povinnost zveřejňovat nefinanční informace následujícím subjektům:

- velké účetní jednotky, které jsou obchodními společnostmi a zároveň jsou subjekty veřejného zájmu, pokud k rozvahovému dni překročí kritérium průměrného počtu 500 zaměstnanců v průběhu účetního období, a
- konsolidujícím účetním jednotkám velké skupiny účetních jednotek, které jsou zároveň subjekty veřejného zájmu, pokud k rozvahovému dni překročí na

konsolidovaném základě kritérium průměrného počtu 500 zaměstnanců v průběhu účetního období (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

3.3 Způsob tvorby a obsah výkazů nefinančního reportingu

Podnikatelské subjekty, které podléhají dle zákona č. 563/1991 Sb. povinnosti zveřejňovat nefinanční informace, vykazují informace o:

- environmentálních, sociálních a zaměstnaneckých otázkách,
- respektování lidských práv,
- boji proti korupci a úplatkářství (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Nefinanční informace slouží k porozumění vývoje podnikatelských subjektů ve smyslu výkonnosti, postavení a posouzení dopadů činnosti do reportovaných oblastí. Zároveň uvádění nefinančních informací přispívá k plnění Cílů udržitelného rozvoje a také k plnění Pařížské dohody o změně klimatu. (Králová, Hejret, 2020; Evropská komise, 2017).

Reportované informace mají dle zákona č. 563/1991 Sb. následující strukturu:

- stručný popis obchodního modelu účetní jednotky,
- popis uplatňovaných opatření účetní jednotkou,
- popis výsledků těchto opatření,
- popis hlavních rizik, které souvisejí s činností účetní jednotky
- nefinanční klíčové ukazatele výkonnosti (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Podnikatelské subjekty mají povinnost uvádět nefinanční informace ve výroční nebo konsolidované výroční zprávě či v samostatné zprávě. V případě, že podnikatelský subjekt vytváří samostatnou zprávu, existují dvě možnosti jejího zveřejnění. První možností je zveřejnit ji společně s výroční nebo konsolidovanou výroční zprávou. Druhá možnost je zveřejnění ve lhůtě, která nesmí překročit 6 měsíců od rozvahového dne (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Při tvorbě výkazu o nefinančních informacích mohou podnikatelské subjekty využít kvalitní rámce a mají možnost se jimi řídit částečně či v plném rozsahu. Jedná se o rámce vnitrostátní, unijní či mezinárodní. Pokud podnikatelský subjekt rámec využije je jeho povinností uvést informaci, že z daného rámce či rámců při tvorbě vycházel. Při zpracovávání zprávy lze vycházet například z Global Reporting Initiative, pokynů

FAO-OECD pro zodpovědné zemědělské dodavatelské řetězce, projektu zveřejňování informací o uhlíku, rámce obecných zásad pro podávání zpráv v oblasti podnikání a lidských práv, Mezinárodního rámce integrovaného podávání zpráv, Protokolu o přírodním kapitálu atd. (Evropská komise, 2017).

3.3.1 Pokyny pro vykazování nefinančních informací

Evropská komise na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU, konkrétně podle článku 2, vypracovala Pokyny pro vykazování nefinančních informací (metodika vykazování nefinančních informací) č. 2017/C 215/01. Tyto pokyny jsou zcela nezávazné a neplyne z nich žádný závazek pro podnikatelské subjekty. Účelem těchto pokynů je pomoci podnikatelským subjektům při tvorbě relevantní, užitečné a stručné zprávy o nefinančních informacích podle požadavků uvedených ve směrnici.

Obsah pokynů pro vykazování nefinančních informací je následující:

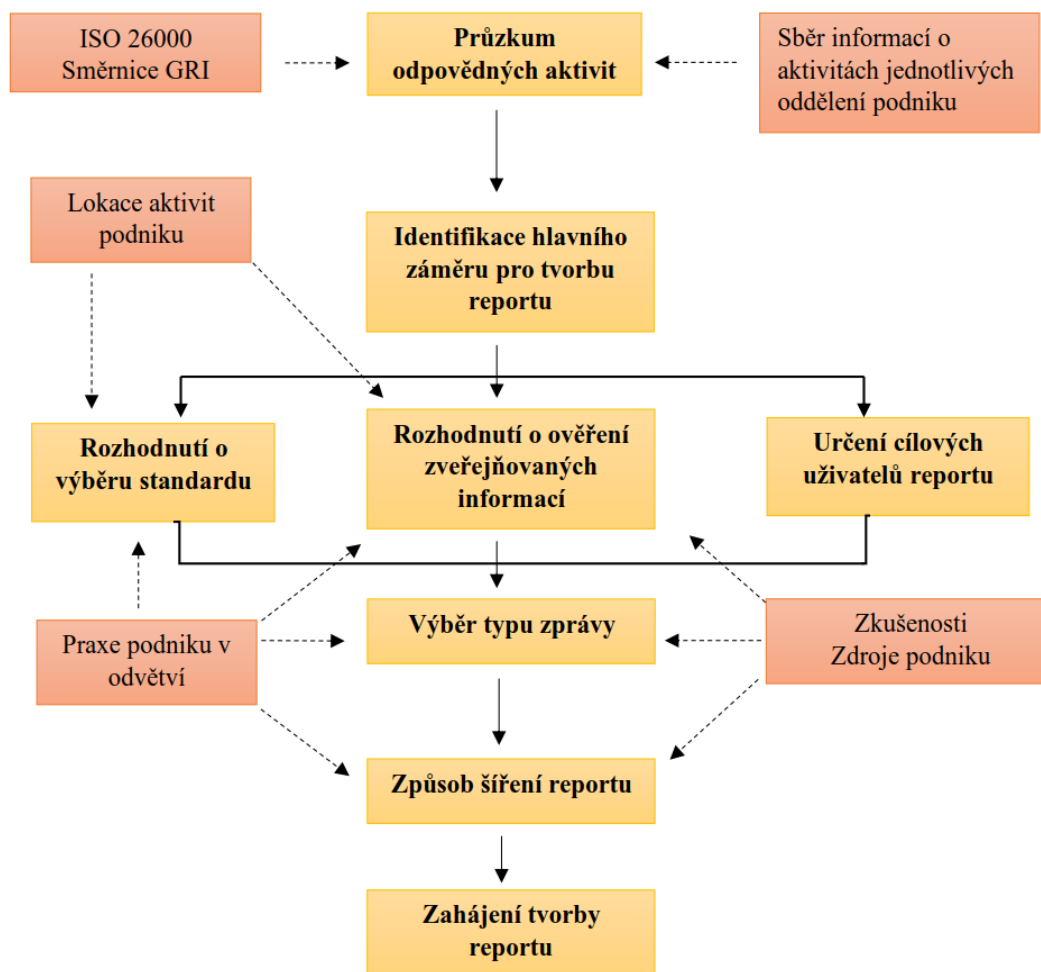
- hlavní zásady,
- obsah,
- rámce vykazování,
- uvedení informací týkajících se rozmanitosti řídicích a dozorčích orgánů (Evropská komise, 2017).

V roce 2019 Evropská komise přijala dodatek o vykazování informací souvisejících se změnou klimatu k pokynům pro vykazování nefinančních informací č. 2019/C 209/01. Důvod pro vznik dodatku byla Pařížská dohoda o změně klimatu, cíle udržitelného rozvoje a zvláštní zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu, které společně vyzývají k přijetí urychlených a rozhodných opatření zaměřených na snížení emisí skleníkových plynů a vytvoření nízkouhlíkové ekonomiky odolné vůči změnám klimatu. Při implementaci účinků změn klimatu je doporučeno uvádět tyto informace v rámci každé z pěti vykazovaných oblastí uvedených ve směrnici o vykazování nefinančních informací. Tento dodatek vymezuje konkrétní informace, které se doporučují v rámci jednotlivých oblastí uvádět (Evropská komise, 2019a).

3.3.2 Způsob tvorby nefinančního reportingu

Před samotnou tvorbou a zveřejněním nefinančního reportu je důležité vymezit si konkrétní postup směřující k tvorbě relevantní, užitečné a stručné zprávy o nefinančním reportingu. Jednotlivé kroky postupu jsou znázorněny na následujícím obrázku č. 4.

Obrázek č. 4: Postup při tvorbě zprávy o nefinančním reportingu

Zdroj: Kašparová, Kunz (2013), zpracováno autorkou

Kašparová a Kunz (2013) vymezují celkem osm konkrétních kroků, které by podnikatelské subjekty měly učinit před samotným zahájením tvorby nefinančního reportu.

Průzkum odpovědných aktivit

Před začátkem tvorby reportu je potřeba identifikovat a shromáždit data o aktivitách uvnitř podniku, které souvisejí s jednotlivými oblastmi udržitelnosti. Zjištěné aktivity budou součástí obsahu nefinančního reportu.

Identifikace hlavního záměru pro tvorbu reportu

Druhým krokem je vhodně určit hlavní záměr reportingu. Právě tento záměr stanoví, která témata budou v reportu zohledněna, v jakém rozsahu a propracovanosti budou informace zveřejněny a pro koho budou informace určeny.

Rozhodnutí o výběru standardu

Podnikatelský subjekt si může zvolit na základě, jakých standardů bude vykazovat své nefinanční informace. Výběr konkrétního standardu závisí samozřejmě na velikosti podniku či na místě působení. Za nejvhodnější lze považovat standardy GRI, které jsou celosvětově uznávané.

Rozhodnutí o ověření zveřejňovaných informací

Dalším krokem je rozhodnutí o ověřování zveřejňovaných informací třetí nezávislou stranou. V případě ověřování zprávy třetí stranou může podnik tímto způsobem významně posílit svou konkurenční pozici na trhu či zvýšit vypovídací hodnotu reportu.

Určení cílových uživatelů reportu

U některých nefinančních reportů se mohou objevovat převážně povrchní všeobecné informace, které nemají téměř žádnou vypovídající hodnotu. Z toho důvodu je při tvorbě nefinančního reportu nutné vymezit si cílovou skupinu uživatelů reportu. Na základě, které bude proveden výběr a způsob zpracování jednotlivých témat reportu.

Výběr typu zprávy

Existují dva způsoby, jak lze vykázt nefinanční informace. Buď mohou být nefinanční informace součástí výroční zprávy, nebo se vytvoří samostatná zpráva.

Způsob šíření reportu

Posledním bodem před zahájením tvorby nefinančního reportu je rozhodnutí o způsobu zveřejnění zprávy. Je doporučeno nefinanční zprávu zveřejňovat současně s výroční zprávou na webových stránkách či na intranetu podniku.

Zahájení tvorby reportu

Pokud jsou splněny všechny zmíněné kroky může podnikatelský subjekt začít s tvorbou nefinančního reportu. Při tvorbě reportu je potřeba neustále klást důraz na vypovídající hodnotu a zároveň dbát na rozsah i obsah reportu (Kašparová, Kunz, 2013).

3.3.3 Faktory ovlivňující nefinanční reporting

V rámci nefinančního reportingu existuje několik faktorů ovlivňující tvorbu a konečnou podobu výsledné zprávy. Kašparová (2012) vymezila celkem 10 faktorů, které významně ovlivňují reportování společnosti. Mezi tyto faktory patří také standardy, které jsou vyčleněny v samostatné kapitole 4, proto zde budou vynechány. U těchto faktorů je nutné brát v úvahu skutečnost, že jejich výčet není zcela úplný (Kašparová, 2012).

Velikost podniku

Jedním z nejčastějších ovlivňujících faktorů je velikost podniku společně s jeho viditelností. Předpokládá se, že aktivity větších podniků ovlivňují zásadně větší okruh stakeholderů. Z toho vyplývá, že jsou větší podniky atraktivnější pro média, nátlakové skupiny či politiky.

Vlastnictví a způsob řízení

Dalším z faktorů je vlastnictví a způsob řízení, kde je nutné oddělit funkci řízení od vlastnictví, protože zde může vzniknout tzv. problém pána a správce. Tento problém poukazuje na situaci, kdy manažeři sledují při řízení pouze své zájmy proti zájmům vlastníků. Kvůli odděleným funkcím dochází též k asymetrii informací, díky které mají vlastníci podniku méně informací než samotní manažeři.

Potřeba kapitálu

Jedním z dalších faktorů ovlivňující míru reportování je potřeba kapitálu, která vede manažery k většímu reportování. Tento fakt snižuje asymetrii informací mezi manažery a investory. Při rozhodování investorů hraje důležitou roli míra reportování, protože na jejím základě dochází k hodnocení dané investice do daného podniku. V případě, že podnik poskytuje dostatečné informace lze hodnotit investici jaké méně rizikovou a není zde požadována tak vysoká návratnost vložených prostředků jako u podniků, které poskytují neúplné či nedostačující informace.

Odvětví

Úroveň reportování závisí na působení v daném odvětví. Vyšší míra zapojení do reportování je zaznamenána u podniků z tzv. citlivých odvětví, které usilují o ochranu legitimacy svého podnikání a vztahů se stakeholdery. Naopak menší míra reportování je u podniků z odvětví služeb, které si neuvědomují dopad svých aktivit na environmentální oblasti a nefinanční reporting podceňují.

Konkurenční prostředí

Dalším prvkem působící na míru reportování je konkurenční prostředí. Potencionální investoři při rozhodování o výběru vhodné investiční příležitosti hodnotí, zda a do jaké míry podnik v komparaci se stejnými podniky o stejné velikosti a charakteru rizika zveřejňuje určité typy informací, které často bývají před investory skryty. Výhoda tohoto faktoru plyne z dobrovolného reportování, kdy podnik začne v rámci svého odvětví jako první dobrovolně reportovat a získává tím šanci odlišit se od své konkurence. Tato výhoda je pouze na určitou dobu, protože konkurenční podniky začnou podnik napodobovat a konkurenční výhoda se tímto ztrácí.

Tlak společnosti, stakeholderů

Míra reportování se odvíjí také od tlaku ze strany společnosti či stakeholderů.

Strach z narušení legitimacy

Dalším z aspektů míry reportování je strach z ohrožení legitimacy podniku. Některé podniky, ačkoliv jsou v některých oblastech aktivní o těchto aktivitách nereportují, a to z důvodu např. narůst soudních jednání, poškození image, tlak nevládních organizací, negativní dopady na společnost. Na tento fakt se zaměřili tvůrci směrnice OECD pro nadnárodní podniky, kteří zakotvili do směrnice možnost nevykazovat informace, které by mohly ohrozit konkurenční postavení podniku, a to pouze tehdy, kdy vynecháním těchto informací nedojde k ohrožení jejich stakeholderů.

Rutina v reportování

Rutina v reportování působí zejména na rozsah a kvalitu výsledné zprávy, ale značně také na volbu tématu. Čím větší má podnik zkušenosti s tvorbou reportu, tím více poskytuje kvalitnější informace o svých aktivitách ve větším rozsahu a hloubce.

Kultura prostředí

Posledním faktorem působící na míru reportování je národní kultura země, ve které podnik působí a země jeho původu. V tomto případě je ke kultuře přistupováno z hlediska stupně rozvinutosti občanské společnosti a ekonomické rozvinutosti dané země. Reportováním o nefinančních informacích se zabývají zejména velké podniky z rozvinutých západních zemí (Kašparová, 2012).

3.4 Budoucnost nefinančního reportingu

Nefinanční reporting je oblast, kde dochází k neustálému rozvoji. Komise Evropské unie dne 11. prosince 2019 představila v rámci Zelené dohody pro Evropu novou strategii pro prosazování ekologického financování a investic a zajištění spravedlivé transformace, kde je jedním z cílů posílení základů udržitelných investic. Nedílnou součástí tohoto cíle je přezkoumání směrnice o nefinančním reportingu, u které komise vyžaduje rozšíření zveřejňovaných údajů o klimatu a životním prostředí, a to z důvodu informovanosti investorů o udržitelnosti jejich investic (Evropská komise, 2019b).

Dne 20. února 2020 Evropská komise vyvolala veřejnou konzultaci o možné úpravě směrnice o nefinančním reportingu, kde bylo cílem shromáždit názory a zpětnou vazbu zúčastněných stran. Veřejná konzultace skončila dne 11. června 2020. Následně dne 25. června 2020 požádala Evropská komise o součinnost poradní skupinu pro finanční výkaznictví (EFRAF), která zpracuje případné změny týkající se úpravy směrnice o nefinančním reportingu. Dne 6. listopadu 2020 poradní skupina pro finanční výkaznictví vypracovala Zprávu o pokroku. Následné přijetí nových změn je naplánováno na první čtvrtletí 2021 (European Parliament, 2021).

Evropská komisařka pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů Mairead McGuinness sama na svém twitterovém účtu uvedla, že v letošním roce představí revidovanou směrnici o nefinančních informacích, která je jednou z priorit k posílení základů udržitelných investic. Vznikající změny ve směrnici o uvádění nefinančních informací mohou na základě finálních kritérií představovat nově povinnost sledovat nefinanční informace u tisíce společností v rámci České republiky od roku 2023. Účelem nových změn je pomoci společnostem s monitorováním rizik i získáváním investic (Mairead McGuinness, 2021; Hloušková, 2021a).

Cíle vznikající revidované směrnice o uvádění nefinančních informací jsou:

- určení klíčových dat a metodiky, včetně due dilligence;
- snížení administrativní zátěže a eliminace chaotické prostředí;
- poskytnutí menším společnostem příležitost k možnosti investovat do udržitelných a transformačních aktivit (Hloušková, 2021b).

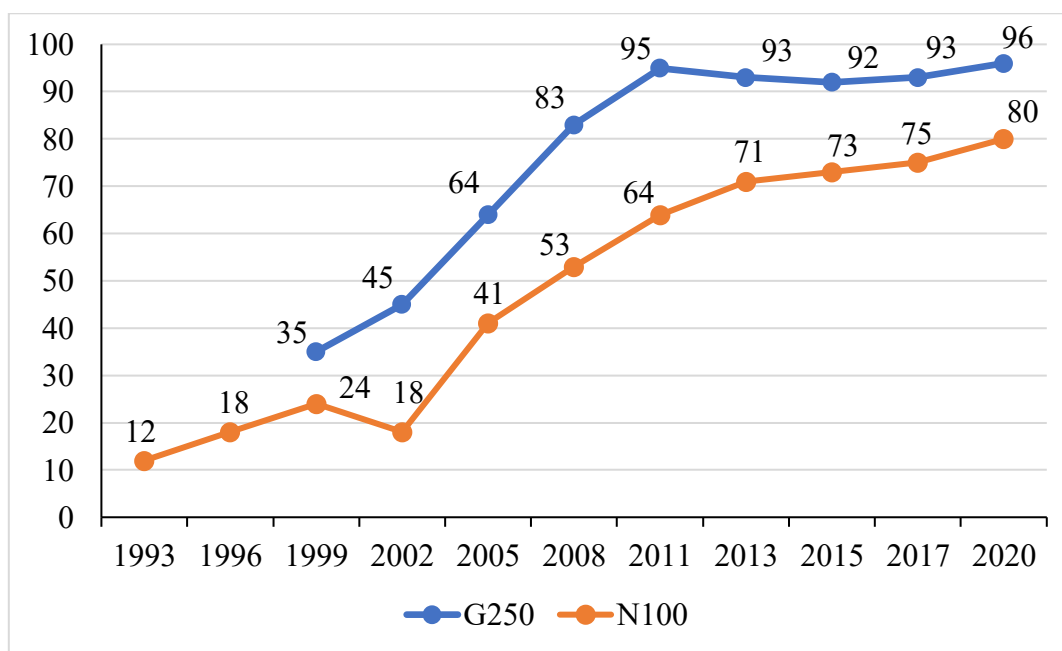
3.5 Studie společnosti KPMG o nefinančním reportingu

Společnost KPMG prováděla v roce 2020 již 11. průzkum zaměřený na zprávy o udržitelnosti (angl. Sustainability Reporting 2020). Odborníci přezkoumali zprávy o udržitelnosti získané od 5 200 společností z 52 zemí a jurisdikcí. Tento průzkum je považován doposud jako nejrozsáhlejší a podílela se na něm řada odborníků na udržitelnost ze společnosti KPMG. Odborníci analyzovali zprávy zveřejněné v období od července 2019 do června 2020.

Průzkum se zaměřil na čtyři klíčové oblasti v rámci vykazování zpráv o udržitelnosti:

- globální trendy ve zprávách o udržitelnosti,
- vykazování informací o rizicích ztráty biodiverzity,
- vykazování informací o rizicích spojených se změnou klimatu a snižováním emisí,
- vykazování informací o cílech udržitelného rozvoje OSN (KPMG, 2020).

Obrázek č. 5: Růst míry nefinančního reportingu od roku 1993 do roku 2020 (v %)

Zdroj: KPMG (2020), zpracováno autorkou

Výše uvedený obrázek č. 5 znázorňuje celosvětový růst míry vykazování nefinančních informací od roku 1993 do roku 2020. Průzkum byl realizován na dvou různých vzorcích (od roku 1999 je zahrnut i vzorek G250). První vzorek N100 představuje celosvětový vzorek 5 200 společností, který zahrnuje sto nejlepších společností podle výnosů z 52

zemí světa. Druhý vzorek G250 představuje 250 největších světových společností podle výnosů, které jsou vybrány na základě žebříčku Fortune 500 z roku 2019. Právě velké globální společnosti jsou lídry ve vykazování nefinančních informací (KPMG, 2020).

Z obrázku je patrné, že míra vykazování nefinančních informací se neustále zvyšuje a od posledního průzkumu KPMG v roce 2017 vzrostla míra vykazování u společností N100 ze 75 % na 80 %. U zkoumaného vzorku společností G250 je viditelná stagnace vývoje v období od roku 2011 do roku 2017, která je následkem měnící se strukturou skupiny společností zahrnutých ve vzorku G250 (KPMG, 2020).

V rámci mezinárodního srovnání míry vykazování zastává Evropa (77 %) třetí místo za společnostmi z Asie (84 %) a Ameriky (90 %). V roce 2020 Evropa zůstala na stejné úrovni jako v roce 2017. Od roku 2017 ve východní Evropě výrazně vzrostla míra vykazování o 9 p. b., naopak v západní Evropě růst mírně zpomalil. V průzkumu byly zpozorovány velké nárůsty míry vykazování u třech zemí, a to konkrétně u Kazachstánu (o 34 p. b.), Slovenska (o 21 p. b.) a u Německa (o 19 p. b.). Zhruba jedna čtvrtina z 52 zkoumaných zemí má míru vykazování vyšší než 90 procent. Jedná se například o Japonsko (100 %), Mexiko (100 %), Malajsi (99 %), Indii (98 %), Spojené státy americké (98 %). V rámci Evropy je to Švédsko (98 %), Španělsko (98 %), Francie (97 %), Velká Británie (94 %) a Německo (92 %). Hodnota míry vykazování se odvíjí od legislativní regulace jednotlivých zemích, například v rámci zemí Evropské unie došlo k růstu míry vykazování díky směrnici EU o uvádění nefinančních informací. V České republice se míra vykazování v období od roku 2017 do roku 2020 zvýšila z 51 % na 66 % (KPMG, 2020).

4 Standardy, normy a iniciativy v rámci nefinančního reportingu

V současné době existuje v rámci nefinančního reportingu celá řada různých standardů, norem a iniciativ, které jsou pro podnikatelské subjekty důležitými a významnými nástroji při tvorbě zpráv o nefinančním reportingu. Tato kapitola je věnována charakteristice vybraných standardů, norem a iniciativ, které mohou podnikatelské subjekty implementovat do své podnikové strategie.

4.1 Global Reporting Initiative

Global Reporting Initiative (zkr. GRI) je nezávislá organizace, jejímž cílem je vytvořit celosvětově uznávaný a důvěryhodný globální rámec pro tzv. výkaznictví o udržitelném rozvoji. Tato iniciativa vytvořila pokyny pro zveřejňování zpráv o udržitelnosti nesoucí název „Sustainable Reporting Guidelines“. První verze pokynů GRI (G1) vznikla v roce 2000 a poskytovala první globální rámec pro podávání zpráv o udržitelnosti. V průběhu několika let byly pokyny rozšířeny a vylepšeny (G2 – 2002, G3 – 2006 a G4 – 2013). V roce 2016 GRI zveřejnila první globální standardy pro zveřejňování zpráv o udržitelnosti (angl. GRI Sustainability Reporting Standards), které od 1. července 2018 nahradily dosavadní pokyny G4. Standardy GRI obsahují vzájemně související standardy, které jsou snadno použitelné pro malé i velké podnikatelské subjekty. Tyto standardy se zabývají ekonomickými, sociálními a environmentálními dopady způsobené podnikatelskou činností. Obsah standardů se neustále aktualizuje a doplňuje. V roce 2021 vstoupí v platnosti tři nové standardy, a to GRI 207: daně 2019, GRI 403: bezpečnost a ochrana zdraví při práci 2018 a GRI 303: voda a odpadní vody 2018. A v následujícím roce 2022 vstoupí v platnost zatím nový standard GRI 306: odpady 2020. Kompletní seznam standardů GRI je uveden v Příloze B (Zadrazilová a kolektiv, 2011; Global Reporting Initiative, 2021a, 2021b).

V rámci průzkumu společnosti KPMG o nefinančním reportingu, který byl již zmíněn v kapitole 3.5, bylo potvrzeno, že GRI je stále dominantním globálním standardem pro vykazování zpráv o nefinančních informacích. Téměř dvě třetiny společností ve vzorku N100 a přibližně tři čtvrtiny společností ve vzorku G250 uplatňují standardy GRI ve svých zprávách (KPMG, 2020).

4.2 Směrnice OECD pro nadnárodní podniky

Směrnice OECD pro nadnárodní podniky (angl. OECD Guidelines for Multinational Enterprises) je považována za nejstarší, nejkomplexnější a nejvýznamnější nástroj v oblasti společensky odpovědného podnikání. Její vznik je datován do roku 1976, kdy vznikla jako nedílnou součástí Deklarace OECD o mezinárodních investicích a nadnárodních podnicích. V roce 2011 byla směrnice aktualizována a její součástí se stala kapitola o lidských právech, která je vytvořena na základě Obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv. Cílem směrnice je posílit vzájemnou důvěru mezi nadnárodními podniky a společnostmi a zvýšit podíl nadnárodních podniků na udržitelném rozvoji. Obsahem směrnice je souhrn pravidel a doporučení zabývajících se odpovědným chováním nadnárodních podniků. Dodržování této směrnice není nijak právně závazné, její dodržování je dobrovolné. Mezi oblasti, na které se jednotlivé kapitoly směrnice zaměřují, patří zpřístupňování informací, lidská práva, zaměstnanost a pracovněprávní vztahy, životní prostředí, boj proti úplatkářství a vydírání, zájmy spotřebitele, věda a technologické inovace, hospodářská soutěž a daně. (Kunz, 2012; Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016).

4.3 Globální dohoda OSN

V roce 2000 vznikla první z iniciativ globálního dopadu nazvaná Globální dohoda OSN (angl. UN Global Compact) pod záštitou OSN. Obsahem dohody je deset univerzálních principů zaměřených na oblast lidských práv, pracovního trhu, životního prostředí a boje proti korupci. Jednotlivé principy vznikly na základě univerzálního konsensu Všeobecné deklarace lidských práv, Deklarace Mezinárodní organizace práce o základních principech a právech a na pracovišti, Deklarace z Ria o životním prostředí a rozvoji a Úmluvě OSN proti korupci. Cílem dohody je celosvětové rozšíření těchto deseti principů. Během dvaceti let se z Globální dohody stala největší světová iniciativa pro udržitelný rozvoj podniků a globální hnutí s více než 12 000 podniky a 3 000 nepodnikatelskými subjekty ve více než 160 zemích světa. Dodržování všech deseti principů přispívá k plnění Agendy pro udržitelný rozvoj a Pařížské dohody. Principy Globální dohody OSN jsou uvedeny v Příloze C (Zadrazilová a kolektiv, 2010; United Nations, 2021).

4.4 Social Accountability 8000

Standard Social Accountability 8000 patří mezi přední světové sociální certifikace, kterou mohou využívat podnikatelské subjekty po celé zemi. Standard byl založen na principech mezinárodně uznávaných standardů zaměřených na pracovní podmínky (např. Všeobecná deklaráce lidských práv, úmluvy Mezinárodní organizace práce, národní zákony). Tento standard se zaměřuje na zásadní oblasti, které se týkají sociální odpovědnosti na pracovištích. Mezi oblasti standardu patří dětská práce, nucená nebo povinná práce, zdraví a bezpečnosti, svoboda sdružování a právo na kolektivní vyjednávání, diskriminace, disciplinární praktiky, pracovní doba, odměňování a systém řízení. V České republice disponují tímto certifikátem tři společnosti, a to Black & Decker (Czech) s.r.o., Miele technika s.r.o. a Nová Mosilana, a.s (Social Accountability International, 2021).

4.5 EMAS

EMAS neboli systém environmentálního řízení a auditu (angl. Eco Management and Audit Scheme) je jeden z dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí pro všechny typy společností, který vytvořila Evropská unie. Pravidla EMAS jsou zakotveny v nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1221/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a auditu, tzv. EMAS III. Jeho účelem je zjišťování a monitorování negativních vlivů činností na životní prostředí. Prostřednictvím EMAS společnosti deklarují své postavení k ochraně životního prostředí a současně začleňují péči o životní prostředí do své firemní strategie. Cílem EMAS je ochrana přírodních zdrojů, snižování množství odpadů a znečišťujících látek a snižování rizika environmentálních havárií. V České republice je zřízen národní registr CENIA, kde jsou uvedeny veškeré společnosti zapojené do EMAS. (Cenia, 2021).

4.6 Norma ISO 26000

Norma ISO 26000 je mezinárodní dobrovolná norma, která neslouží k účelům certifikace, ale poskytuje návod, jak mají společnosti implementovat společensky odpovědné podnikání do svých firemních strategií, systémů řízení a procesů. Tato norma vznikla v souladu se Světovou deklarácí lidských práv a je určena pro všechny typy společností.

Součástí normy je představení principů společenské odpovědnosti a klade důraz na sedm klíčových témat, kterými jsou:

- organizace a management,
- lidská práva,
- pracovní podmínky,
- životní prostředí,
- korektní podnikání,
- péče o spotřebitele a spotřebitelské otázky
- zapojení a rozvoj komunit (Kunz, 2012).

4.7 Normy ISO 14000

Normy ISO 14000 jsou mezinárodně uznávané orientující se na management životního prostředí. Veškeré normy ze série ISO 14000 vydává Mezinárodní organizace pro standardizaci (ISO). Jsou určeny pro společnosti jakéhokoliv typu, které chtějí podílet na snižování negativních dopadů na životní prostředí. Nejpoužívanější je norma ISO 14001, který se zabývá požadavky na systém environmentálního managementu prostřednictvím. Norma ISO 14001 pomáhá společnostem identifikovat, řídit, monitorovat a kontrolovat environmentální dopady na životní prostředí (International Organization for Standardization, 2021a).

4.8 Norma ISO 50001

V roce 2011 Mezinárodní organizace pro standardizaci (ISO) vydala novou mezinárodní normu ISO 50001, kterou mohou implementovat do svého systému řízení společnosti jakéhokoliv typu. Tato norma poskytuje rámec pro vývoj efektivního hospodaření s energiemi pro společnosti, které se chtějí podílet na snižování své energetické náročnosti a na efektivním využívání energie (International Organization for Standardization, 2021b).

5 Analýza nefinančních informací u podnikatelských subjektů v České republice

Obsahem této kapitoly je představení vybraných podnikatelských subjektů, na které je analýza nefinančních informací zaměřena. Dále je proveden rozbor nefinančních informací o jednotlivých aktivitách podnikatelských subjektů týkající se environmentální a sociální oblasti. Analýza je zaměřena na pět velkých společností působících v České republice, které mají od roku 2017 povinnost zveřejňovat nefinanční informace na základě směrnice 2014/95/EU, o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se diverzity vybranými velkými společnostmi a skupinami, a na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Analýza je zaměřena na následující podnikatelské subjekty:

- Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, s.r.o.
- Československá obchodní banka, a.s.
- ČEZ, a.s.
- Metrostav a.s.
- Plzeňský Prazdroj, a.s.

5.1 Parametry pro rozbor nefinančních informací

Cílem této analýzy je rozbor a následné zhodnocení struktury a obsahu nefinančních zpráv vybraných společností v České republice. Rozbor je zaměřen na aktivity týkající se environmentální a sociální oblasti. Podkladem pro vypracování této analýzy jsou zveřejněné zprávy o udržitelném rozvoji, webové stránky a samostatné výroční zprávy vybraných společností.

Pro environmentální oblast byly zvoleny následující ukazatele:

- materiálová spotřeba,
- energetická účinnost,
- vodní hospodářství,
- produkce emisí do ovzduší
- a odpadové hospodářství.

Pro sociální oblast byly zvoleny následující ukazatele:

- lidská práva a péče o zaměstnance,
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci,
- vztahy s dodavateli a zákazníky,
- boj proti korupci,
- etika
- a dobrovolnictví (společenská odpovědnost).

5.2 Rozbor nefinančních informací společnosti Coca-Cola HBC

5.2.1 Základní údaje o společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko

Obchodní firma: Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, s.r.o.

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Datum vzniku: 22. srpna 1991

Sídlo: Českobrodská 1329, 198 21 Praha 9 - Kyje

Odvětví: nápojový průmysl (Veřejný rejstřík a Sbírka listin, 2021a)

5.2.2 Profil společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko

Coca-Cola HBC Česko a Slovensko je součástí skupiny Coca-Cola HBC a patří mezi přední výrobce, prodejce a distributory značkových nealkoholických a alkoholických nápojů. V České republice provozuje několik obchodních a distribučních center a dva závody na výrobu nealkoholických nápojů v Praze-Kyjích a v Teplicích nad Metují. Portfolio produktů společnosti je velice obsáhlé a nabízí nejúspěšnější značky v kategoriích perlivých džusů, vod, sportovních a energetických nápojů, rostlinných nápojů, čajů k přímé spotřebě, kávy, perlivých nápojů pro dospělé a prémiových alkoholických nápojů. Mezi nejznámější značky společnosti patří Coca-Cola, Fanta, Sprite, Fuzetea Cappy, Aperol, Bonaqua, Cinzano a Monster Energy.

Přístup k udržitelnosti je pro rozvoj společnost velmi zásadní a z toho důvodu se dlouhodobě snaží udržitelným způsobem zachovat biodiverzitu a ekosystémy pro budoucí generace. Společnost je hodnocena podle různých kritérií zaměřující se na dlouhodobou udržitelnost, a to například podle Dow Jonesova indexu udržitelnosti (zkr.

DJSI) či podle indexů Carbon Disclosure Project (zkr. CDP) či FTSE4Good (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2021a).

5.2.3 Strategie a analýza společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko

Zprávy o udržitelnosti společnost zpracovává již od roku 2006. V rámci své činnosti využívá nejnovější standardy z oblasti udržitelnosti a dbá na jejich následné dodržování. Společnost byla za své zprávy o udržitelnosti několikrát oceněna. V roce 2019 se skupina Coca Cola HBC již pošesté umístila na prvním místě ve světovém žebříčku Dow Jones Sustainability Index. Zároveň se v roce 2019 zařadila mezi nejodpovědnější firmy v České republice a získala ocenění TOP Odpovědná velká firma a TOP Odpovědná firma v reportingu (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2021b; Byznys pro společnost, 2020).

Úvodní slovo ve zprávě o udržitelnosti patří generální ředitelce Marii Anargyrou-Nikolićové, která hovoří o celkovém úspěchu a novinkách ve společnosti. Generální ředitelka zmiňuje důležitou akvizici výrobního závodu Teplice nad Metují, který se stal součástí portfolia společnosti a představuje nový udržitelný zdroj velice kvalitní vody. Zároveň hovoří o aktivitách vedoucí ke snižování emisí a spotřeby vody, a to konkrétně o nákupu nových ekologických lednic a představení nové skupiny hybridních vozů s ekologickým pohonem pro zásobování. Dále zdůrazňuje důležitou roli pracovního prostředí, společnost nabízí a podporuje osobní růst, vzdělávání a rozvoj dovedností svých zaměstnanců. Závěr své úvodní řeči zaměřila na souhrn úspěchů společnosti v průběhu roku 2019.

V roce 2018 si společnost vytyčila své cíle udržitelnost rozdělené do šesti pilířů. Jedná se o cíle orientované na snížení emisí a spotřeby vody, odpadové hospodářství, zajišťování zdrojů, výživu a zdraví a poslední pilíř se zaměřuje na zaměstnance a komunity. Ve zprávě o udržitelnosti jsou jednotlivé pilíře podrobněji popsány a jejich popis je doplněn symboly Cílů udržitelného rozvoje, se kterými se společnost ztotožňuje (Coca-Cola HBC, 2020a, 2021c).

5.2.4 Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko

Environmentální politika je ve společnosti považována za klíčový aspekt ve vztahu k životnímu prostředí. V rámci svých environmentálních aktivit si klade za cíl minimalizovat celkový dopad na životní prostředí. Ve všech provozovnách společnosti je

zaveden systém environmentálního managementu ISO 14001 a systém managementu hospodaření s energií ISO 50001. Zároveň jsou ve společnosti zavedeny směrnice a pravidla zaměřené na snížení dopadů na životní prostředí. Jedná se o politiku ochrany životního prostředí, politiku řízení změny klimatu, politiku hospodaření s energiemi, pravidla bezpečné a ekologické jízdy a pravidla pro zpracování a recyklaci obalového odpadu (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.4.1 Materiálová spotřeba

Společnost se připojila společně s The Coca-Cola Company k iniciativě World Without Waste neboli Svět bez odpadu. Tato iniciativa se zaměřuje na životní cyklus obalů počínající designem přes výrobu lahví a plechovek až po jejich následnou recyklaci a opětovné využití. V současné době jsou veškeré obaly 100 % recyklovatelné a mohou se využít pro další zpracování. Zároveň společnost zvyšuje podíl recyklátu při výrobě nových PET lahví a již nyní je využíváno 17,9 % recyklátu v obalech. Při výrobě skleněných lahví je využíván sekundární materiál, jehož podíl činí 75 %. U skleněných lahví se společnost snaží snížit barevnost lahví, a to z důvodu jednoduššího využití pro další použití.

Za pomoci výzkumu a inovací v oblasti obalové politiky společnost pracuje na odlehčení svých obalů. V roce 2019 uskutečnila odlehčení u lahví s objemem 0,5 l; 1,0 l; 1,25 l a 1,75 l. Celková váha PET lahví v průměru poklesla o 13 %, což představuje snížení plastového odpadu o 500 tun (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.4.2 Energetická účinnost

Společnost má ve svých provozovnách zaveden systém hospodaření s energiemi a je certifikována dle ISO 50001 – systém energetického managementu. Aktivity v rámci energetické oblasti jsou zaměřeny na technologické procesy směřující ke snižování spotřeby energie a využívání alternativních či obnovitelných zdrojů energie. Společnost zavedla novou technologii na mytí lahví, která napomohla snížit spotřebu páry myčky lahví o 75 procent a vody o 45 procent. Výrobní závod v Praze Kyjích odebírá výhradně 100 % elektřinu z obnovitelných zdrojů.

V roce 2019 činila průměrná spotřeba energie 0,49 MJ/litr vyrobeného nápoje. Při komparaci dat z roku 2008, kdy hodnota byla 0,83 MJ/litr vyrobeného nápoje, je viditelné, že společnost neustále pracuje na snižování spotřebované energie

prostřednictvím modernizace výrobních linek či pomocí nejrůznějších inovací (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.4.3 Vodní hospodářství

Pro společnost je voda jedním z klíčových zdrojů při výrobě a snaží se ji využívat co nejefektivněji. Společnost vlastní zlatý certifikát European Water Stewardship (zkr. EWS), který monitoruje ochranu vodních zdrojů a funguje v kontextu Evropské unie. Ve výrobě využívá nové technologické postupy zaměřené na recyklaci vody a investuje do modernizace zařízení s vysokou efektivitou využívání vody. Výrobní procesy má uzpůsobené ke snižování množství vody. V minulých letech společnost realizovala studii a analýzu rizik vodních zdrojů ve výrobním závodě v Praze Kyjích. Na základě provedené analýzy přijala opatření, které eliminují rizika týkající se provozních činností závodu.

Následující tabulka č. 1 vykazuje trend snižování celkové spotřeby vody. Společnosti se podařilo snížit spotřebu v roce 2019 o 41,41 % oproti roku 2008, kdy hodnota činila 2,97 litrů na litr vyrobeného nápoje. V roce 2018 je zaznamenán značný výkyv, který vznikl nutným testováním nových technologií. Z tabulky je jasně viditelné, že společnost aktivně pracuje na snižování spotřeby vody a je pravděpodobné, že se spotřeba ještě sníží, než se ustálí na optimální výši (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

Tab. č. 1: Vývoj celkové spotřeby vody (v l/l vyrobeného nápoje)

Ukazatel	Časové období				
	2008	2016	2017	2018	2019
Celková spotřeba vody	2,97	1,72	1,70	1,92	1,74

Zdroj: Coca-Cola HBC ČR a SK (2017, 2020a), zpracováno autorkou

5.2.4.4 Emise do ovzduší

Společnost si je plně vědoma nepříznivých dopadů skleníkových plynů na životní prostředí a je jejím cílem minimalizovat objem vyprodukovaných emisí. Ve svých zprávách o udržitelnosti vykazuje důvěryhodná a transparentní data o emisích, cílových hodnotách, aktuálních výsledcích a informace o aktivitách spojené se skleníkovými plyny. Společnost produkuje jak přímé, tak nepřímé emise. Přímé emise vznikají převážně při používání energie v plnárnách a využívání vozového parku. Nepřímé emise vznikají z používaných surovin (obsah uhlíku v obalových materiálech) a chladicích

zařízení. Emise NO_x společnost monitoruje pouze v případě provozu kotelny, která slouží jako záložní zdroj při výpadku externích dodávek tepla.

Aktivity směřující ke snižování emisí:

- poskytování zákazníkům energeticky úsporné chladničky, které jsou o 57 % úspornější a nepřispívají ke globálnímu oteplování;
- ekologičtější alternativa dopravy – nákup nových hybridních vozů Mitsubishi;
- snižování spotřeby paliv u automobilů.

V roce 2019 hodnota vyprodukovaného CO₂ činila 23,59 g/l vyrobeného nápoje. Při komparaci dat z uplynulých let má produkce CO₂ klesající charakter. V roce 2010 dosahovala hodnota 103 g/l vyrobeného nápoje, což je rekordně o 77 % více než je tomu v roce 2019 (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.4.5 Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství společnosti je zaměřeno nejen na snížení celkové produkce odpadů, ale také na zvyšování podílu recyklovaného odpadu. Ve společnosti se třídění odpadu netýká pouze odpadu pocházejícího z výroby a skladu, ale také na odpad běžný, kancelářský. Z toho důvodu jsou v prostorách kanceláří zřízeny kontejnery na tříděný odpad a zaměstnanci jsou vedeni k tomu, aby správně a důsledně třídili. V České republice se Coca-Cola HBC připojila do integrovaného Systému sdruženého plnění EKO-KOM, který zprostředkovává zpětný odběr a využití odpadů z obalů.

V roce 2019 činil podíl recyklovaného odpadu ve výrobním závodu v Praze-Kyjích 97,5 %. Zároveň došlo k výraznému snížení podílu vyprodukovaného odpadu na litr vyrobeného nápoje z 22 g/l v roce 2008 na 16,02 g/l v roce 2019 (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.5 Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko

V oblasti sociální odpovědnosti má společnost zavedené směrnice a pravidla, které se zabývají konkrétními záležitostmi. Jedná se o politiku vytváření rovných příležitostí, politiku kvality a nezávadnosti potravin (včetně pravidel pro geneticky modifikované organismy), politiku prevence HIV/AIDS, politiku ochrany lidských práv, politiku BOZP, zásady spolupráce s dodavateli, protikorupční zásady společnosti, politiku sankcí a politiku zdraví, fyzické a duševní pohody (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.5.1 Lidská práva a péče o zaměstnance

Společnost si velice cenní dovedností a odborností svých zaměstnanců a snaží se jim vytvářet pracovní prostředí, ve kterém mají možnost osobního rozvoje, růstu a budování vlastní kariéry. Ve společnosti je podporována diverzita a inkluzivní firemní kultura a jsou zde dodržovány principy rovných příležitostí bez ohledu na rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, náboženské vyznání, národnosti nebo tělesné postižení. Společnost věří, že genderově vyvážený pracovní tým pracující v inkluzivním prostředí dokáže vykonávat svou práci efektivněji, inovativněji a je schopen dostat lepším výsledkům. Na pracovištích není tolerována diskriminace a obtěžování, v případě porušení hrozí zaměstnanci přísné sankce či ukončení pracovního poměru. V současné době má společnost celkem 1 000 zaměstnanců a ve vedoucích pozicích je 55 žen a 94 mužů. Ve společnosti je zřízena tzv. Rada zaměstnanců prostřednictvím, které probíhá dialog mezi zaměstnanci a vedením společnosti. Každý zaměstnanec má možnost do této rady vstoupit.

Součástí péče o zaměstnance je také rozsáhlá nabídka benefitů, které nemají jen povahu peněžní, ale jsou nabízeny také nefinanční benefity. Mezi nefinanční benefity patří lékařské prohlídky, členství na sportovištích, účast v programech společnosti, komunitní sporty a program zdravého životního stylu. Své věrné zaměstnance společnost odměňuje každých pět let (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.5.2 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci společnost dodržuje platné zákony, předpisy a interní požadavky. Společnost je certifikována mezinárodně uznávanou normou OHSAS 18001 – systém managementu BOZP. Zaměstnancům je zajišťováno bezpečné pracoviště, kde společnost klade důraz na minimalizaci rizika nehod, úrazů a vystavení se zdravotním rizikům (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.5.3 Dodavatelé

Dodavatelský řetězec je ve společnosti tvořen několika tisíci dodavateli pocházejících jak z České republiky, tak i ze Slovenska. Všichni hlavní dodavatelé mají podepsané Zásady spolupráce s dodavateli, které jsou založené na vzájemném sdílení hodnot, postoje k ochraně životního prostředí, dodržování lidských práv a odpovědnému přístupu k lidem, zdraví a bezpečnosti při práci. Tyto zásady představují důležitý aspekt pro budování společného dlouhodobého obchodního úspěchu. Při výběru nového dodavatele

jsou nastaveny jasná kritéria pro hodnocení výběrových řízení. Jedním z kritérií je povinnost doložit auditní report např. TCCCC SGP AUDIT, Unilever URSA, SMETA 6.0, AIM – Progres, SMETA 4 Pilar, GSCP Equivalent, BSCI či EICC (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.5.4 Zákazníci

Vztahy se zákazníky znamenají pro společnost značnou část úspěchu. Společnost podporuje jejich aktivní životní styl a nabízí nápoje, které vyhovují vyváženému pitnému režimu. Z toho důvodu jsou v portfoliu produktů zastoupeny varianty nápoje bez cukru např. Coca-Cola Zero s příchutí citronu, maliny či skořice. V roce 2019 společnost snížila podíl cukru ve všech nápojích. Na každém obalu nápoje jsou podrobně popsány nutriční informace, které informují o obsahu kalorií, cukru, tuku, nasycených tuků a soli (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020).

5.2.5.5 Boj proti korupci

V rámci firemní politiky je uplatňována politika nulové tolerance úplatkářství a korupce. Společnost pořádá povinné školicí programy, kde se zaměstnanci seznámí s konkrétními protíúplatkářskými a protikorupčními zákony. Zároveň jsou vypracovány protikorupční zásady společnosti, které shrnují danou problematiku a obsahují konkrétní příklady týkající se úplatkářství a korupce (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.5.6 Dobrovolnictví

V České republice i na Slovensku je společnost aktivně zapojena do dobrovolnické aktivity a spolupracuje s několika neziskovými organizacemi např. Světluška, sbírkový projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu a Nadace Terezy Maxové. Ve spolupráci se Světluškou se realizují některé akce a projekty např. Kavárny POTMĚ, do kterých společnost dodává nápoje. Každý rok se zaměstnanci společnosti aktivně podílejí na dobrovolnických aktivitách své společnosti, ať už jako přímí účastníci charitativních běhů, či pomáhají při organizaci v den konání. V roce 2019 se zaměstnanci aktivně účastnili projektů To Dáš!, Uklid'me Česko, TrashtagChallenge na Slovensku, kterým celkově věnovali 1 802 dobrovolnických hodin.

Společnost se aktivně podílí také na pomoci dětem v rámci, níž usiluje o zlepšení života dětí. V České republice spolupracuje s Nadací Terezy Maxové a jejím projektem Teribear a společně se snaží pomáhat dětem, které si procházejí nepříznivou životní situací. Jednak společnost pomáhá nadacím finančně, tak i prostřednictvím velké účasti zaměstnanců na

charitativních akcích. Například Coca-Cola tým se každoročně účastní tradičního charitativního běhu „Teribear hýbe Prahou“ (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a).

5.2.5.7 Coca-Cola v době Korony

V návaznosti na situaci ohledně vysoce infekční nemoci COVID-19 vypracovala společnost zprávu o svých aktivitách uprostřed pandemie vztahující se na období od března do června roku 2020. Tato zpráva popisuje činnosti společnosti, které v době propuknutí infekční nemoci COVID-19 uskutečnila. Nejedná se pouze o činnosti uvnitř společnosti, ale jsou zde uvedeny především činnosti, kterými společnost pomohla veřejnosti a zdravotnickému personálu. Jedná se o následující činnosti:

- převod klíčové agendy včetně call centra do režimu home office;
- vysoká bezpečnostní opatření pro plynulý chod výroby, servisu zákazníků a zásobování;
- zaměstnancům, kteří nemohli vykonávat svou práci náleželo 80 % mzdy místo zákonných 60 %;
- poskytnutí 2 milionů nápojů lékařům, zdravotníkům, záchranářům, hasičům, pokladním, kurýrům;
- finanční pomoc pro organizaci Červený kříž v hodnotě 6,3 milionu Kč;
- obědové menu zdarma pro zdravotníky a záchranné složky;
- zásobování uzavřených lokalit v podobě nápojů pro krizový štáb, obranné složky a obyvatelstvo;
- právní poradenství pro zákazníky;
- uspořádání celkem 35 koncertů pod okny domovů seniorů ve spolupráci s cenami Anděl a Českým červeným křížem;
- zapojení do projektu srdce pro IZS i pokladní;
- postavení rouškomatů v obchodních centrech;
- výroba lahví na dezinfekce (Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020b).

Sdružení Czech Top 100 každoročně vyhodnocuje obdivované společnosti v České republice. V roce 2020 se sdružení rozhodlo ocenit také společnosti, které se podílely na boji proti COVIDU-19. Díky svým činnostem společnost Coca-Cola HBC Česko a Slovensko byla zařazena mezi Obdivované firmy ČR roku 2020 a byl jí udělen titul Hrdina boje s koronavirem v Česku a na Slovensku (Czech Top 100, 2020).

5.3 Rozbor nefinančních informací akciové společnosti ČSOB

5.3.1 Základní údaje o společnosti ČSOB

Obchodní firma: Československá obchodní banka, a.s.

Právní forma: akciová společnost

Datum vzniku: 21. prosince 1964

Sídlo: Radlická 333/150, 150 57 Praha 5

Odvětví: bankovníctví (Veřejný rejstřík a Sbírka listin, 2021b)

5.3.2 Profil společnosti ČSOB

Československá obchodní banka je univerzální bankou v České republice a je součástí Skupiny ČSOB, jejímž majoritním vlastníkem je KBC Group. ČSOB poskytuje své služby fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům. Produktové portfolio skupiny ČSOB je velice rozsáhlé kromě standardních bankovních služeb také nabízí: hypotéky, stavební spoření, obchodování s cennými papíry, asset management, podílové fondy, penzijní fondy, pojištění, leasing a factoring (ČSOB, 2021a).

Následující obrázek č. 6 zobrazuje strukturu společností ve skupině ČSOB, ke kterým jsou přiřazeny konkrétní podnikatelské činnosti.

Obrázek č. 6: Struktura a rozdělení činností v rámci skupiny ČSOB

Československá obchodní banka, a.s. <i>bankovní služby</i>					
Hypoteční banka	Patria Finance	ČSOB Penzijní společnost	ČSOB Pojišťovna	ČSOB Leasing	Další společnosti konsolidačního celku ČSOB
Českomoravská stavební spořitelna	<i>obchodování s CP, asset management,</i>			ČSOB Factoring	
<i>financování bydlení</i>	<i>podílové fondy</i>	<i>penzijní fondy</i>	<i>pojištění</i>	<i>leasing, factoring</i>	<i>ostatní služby</i>

Zdroj: ČSOB (2021a), zpracováno autorkou

5.3.3 Strategie a analýza společnosti ČSOB

Již od roku 2006 skupina ČSOB zpracovává výroční zprávy o společenské odpovědnosti. Od roku 2013 využívá pro zpracování reportingu GRI standardy, které ale od roku 2017 zveřejňuje ve výroční zprávě skupiny ČSOB nikoli ve zprávě o CSR. V roce 2020 se skupina ČSOB zúčastnila Cen Fóra dárců a umístila se na prvním místě v kategorii Výroční zpráva – firemní (ČSOB, 2021b).

Strategie společenské odpovědnosti skupiny ČSOB vychází z CSR strategie mateřské skupiny KBC, která je zaměřena na strukturovaný a skupinou sdílený přístup k odpovědnosti a udržitelnosti podnikání. Symbolem strategie je akronym PEARL, který skrývá tyto názvy: Performance (výkonnost), Empowerment (zmocňování), Accountability (zodpovědnost), Responsiveness (vnímavost) a Local Embeddedness (lokální ukotvení). Součástí strategie je i odpovědné podnikání, kde má skupina ČSOB vytyčené čtyři pilíře zaměřené na vzdělání, přírodu soužití a podnikání, a filantropie (ČSOB, 2020a).

Úvodní slovo ve výroční zprávě o společenské odpovědnosti skupiny ČSOB zaujímá člen představenstva ČSOB odpovědný za CSR a člen interního CSR výboru skupiny KBC Petr Hutla. V návaznosti na nelehkou dobu způsobenou infekčním onemocněním COVID-19 v úvodu seznamuje čtenáře s odpovědným přístupem skupiny ČSOB, kde současně zdůrazňuje, že aktuální situace jednoznačně prokázala význam online světa, bez něhož by nebylo možné mnoho služeb využívat. Dále zmiňuje důležitý význam aktivit konaných v rámci environmentální a sociální odpovědnosti. Dlouhodobě se skupina ČSOB zabývá projekty na pomoc regionům, snižováním energetické náročnosti všech budov a pracuje na snižování množství odpadu (ČSOB, 2020a).

5.3.4 Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti ČSOB

ČSOB má vypracovanou vlastní environmentální a energetickou politiku, která se věnuje ochraně životního prostředí, prevenci znečištění prostředí, snižování spotřeby přírodních zdrojů (elektrické energie, plynu, vody, snižování emisí) a neustálému zlepšování systému environmentálního managementu. Všechny společnosti skupiny ČSOB mají zaveden systém environmentálního managementu ISO 14001 a systém managementu hospodaření s energií ISO 50001.

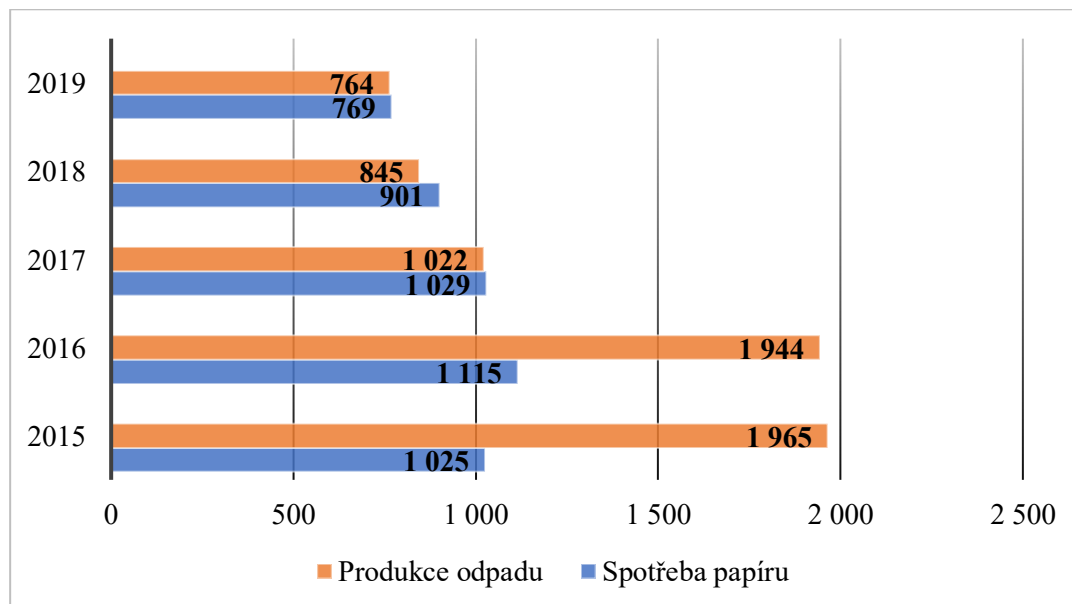
V oblasti ochrany životního prostředí společnost učinila jedno z nejpodstatnějších a nejvýznamnějších rozhodnutí týkajícího se razantního omezení financování spalování uhlí v elektrárnách. Od roku 2024 ČSOB bude podporovat pouze investice zaměřené na snižování negativních dopadů na životní prostředí (ČSOB, 2020b; Madle, 2018).

5.3.4.1 Materiálová spotřeba, odpadové hospodářství

Předmět podnikání ČSOB je poskytování služeb, tudíž materiálová spotřeba a odpadové hospodářství není natolik náročné. I přes tuto skutečnost se ČSOB snaží dosahovat určitých úspor. Materiálová spotřeba je zaměřena na snižování kancelářského papíru a odpadové hospodářství se zabývá snižováním kancelářského odpadu, který je důsledně třízen ve všech pobočkách a sídlech. Velkých úspor ČSOB docílila přechodem na biometrické podpisy a objemná klientská dokumentace je k dispozici pouze elektronicky.

Následující obrázek č. 7 zachycuje vývoj materiálové spotřeby a odpadového hospodářství, kde je viditelný znatelný pokles obou ukazatelů. V roce 2019 spotřeba papíru klesla o 25 % a celková produkce papíru o 61 % oproti roku 2015, kdy spotřeba papíru činila 1 025 t a produkce odpadu byla 1 965 t (ČSOB, 2020b).

Obrázek č. 7: Vývoj materiálové spotřeby a odpadového hospodářství (v t)

Zdroj: ČSOB (2020b), zpracováno autorkou

5.3.4.2 Energetická účinnost

Společnost ČSOB využívá elektřinu pouze z obnovitelných zdrojů a aktivně pracuje na snižování energetické náročnosti poboček a sídel. Ke snížení energetické náročnosti chce využít moderní vytápění a chlazení geotermální energií. Ve všech pobočkách a sídlech

využívá LED zdroje a pozvolna přechází na autonomní řízení osvětlení. Již nyní společnost sídlí v jedné z nejekologičtějších a nejmodernější budov v Evropě.

Následující tabulka č. 2 zobrazuje vývoj celkové spotřeby elektřiny. Z tabulky je zřejmé, že se ČSOB aktivně podílí na snižování celkové energetické náročnosti. Od roku 2015 do roku 2019 dokázala celkově ušetřit téměř 49 tisíc GJ elektrické energie (ČSOB, 2020b).

Tab. č. 2: Vývoj celkové spotřeby elektřiny (v GJ)

Ukazatel	Časové období				
	2015	2016	2017	2018	2019
Spotřeba elektřiny	133 010	125 226	101 125	89 482	84 442

Zdroj: ČSOB (2020b), zpracováno autorkou

5.3.4.3 Emise do ovzduší

ČSOB se v rámci své environmentální politiky zaměřuje také na redukci emisí CO₂ a skleníkových plynů. Do roku 2040 se ČSOB zavázala snížit vlastní emise skleníkových plynů o 65 %. Nadcházející tabulka č. 3 zachycuje celkový vývoj produkce CO₂, konkrétní hodnoty za rok 2019 nebyly do vydání Výroční zprávy ČSOB známy, ale v roce 2019 klesla produkce CO₂ o 55 % oproti roku 2015. Dle GRI standardů ČSOB vykazuje produkci přímých (Scope 1) a nepřímých (Scope 2) emisí CO₂. Přímé emise CO₂ vznikající z činností spadající pod kontrolu ČSOB. Naopak nepřímé emise jsou spojené se spotřebou nakupované energie, které nevznikají přímo v ČSOB, ale jsou důsledkem činnosti společnosti (ČSOB, 2020b).

Tab. č. 3: Celkový vývoj produkce CO₂ (v t)

Ukazatel	Časové období				
	2015	2016	2017	2018	2019
Přímé emise CO ₂	5 960	2 246	2 867	2 181	-
Nepřímé emise CO ₂	19 696	25 099	17 997	15 862	-

Zdroj: ČSOB (2020b), zpracováno autorkou

5.3.5 Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti ČSOB

Sociální odpovědnost je jedním ze základních pilířů firemní filozofie ČSOB. V sociální oblasti se ČSOB zaměřuje na péči o zaměstnance, boj proti korupci, etické chování zaměstnanců a filantropii (ČSOB, 2020a).

5.3.5.1 Lidská práva a péče o zaměstnance

V ČSOB je podporována diverzita, inkluzivní prostředí a rovné pracovní příležitosti bez ohledu na věk, pohlaví, sexuální orientaci a národnost. Dále se ČSOB zaměřuje na zvyšování žen na manažerských pozicích, zaměstnávání osob se zdravotním postižením a na důstojné setrvání zaměstnanců ve věkové kategorii 55+ v pracovním procesu (zřízen program 55plus). V roce 2020 společnost ČSOB získala jako první banka v České republice ocenění LGBT Friendly Employer v kategorii Skokan roku a ocenění LGBT Hero za podporu diverzity a boj proti diskriminaci (ČSOB, 2020a, 2020c).

5.3.5.2 Boj proti korupci

ČSOB od října roku 2012 uplatňuje politiku protikorupčního programu ČSOB, která obsahuje zásadu nulové tolerance vůči korupci a korupčnímu jednání. Tímto dává společnost jasně najevo, že žádná forma korupčního či neetického jednání není v žádném případě v ČSOB tolerována (ČSOB, 2020b).

5.3.5.3 Etika

Etika je nedílnou součástí obchodní kultury skupiny ČSOB. Zaměstnanci skupiny ČSOB se musejí řídit základními principy vycházející z etického kodexu, který obsahuje hlavní zásady týkající se zájmu zákazníka, čestného a korektního obchodování, odpovědného a diskrétního jednání, dodržování zákonů, principy kultury PEARL a etického chování (ČSOB, 2020b).

5.3.5.4 Filantropie

Nedílnou součástí společenské odpovědnosti ČSOB je podpora filantropie v rámci, níž pravidelně poskytuje finanční pomoc nadacím a jiným obecně prospěšným společnostem. Mezi ty nejvýznamnější spolupráce z neziskového sektoru patří: Nadace Olgy Havlové, Domov Sue Ryder, Linka bezpečí, Nadace Charty 77 či Člověk v tísni. I zaměstnanci skupiny ČSOB se každoročně aktivně zapojují do společensky prospěšných aktivit. V roce 2019 se podílelo na těchto aktivitách celkem 2 384 zaměstnanců. Společně se

podíleli například na dobrovolnickém programu ČSOB „Pomáháme společně“, kampani „Skutečný dárek“ či iniciativě „Daruj krev“ (ČSOB, 2020b).

5.4 Rozbor nefinančních informací akciové společnosti ČEZ

5.4.1 Základní údaje o společnosti ČEZ

Obchodní firma: ČEZ, a.s.

Právní forma: akciová společnost

Datum vzniku: 6. května 1992

Sídlo: Duhová 2/1444, 140 53 Praha 4

Odvětví: energetika (Veřejný rejstřík a Sbírka listin, 2021c).

5.4.2 Profil společnosti ČEZ

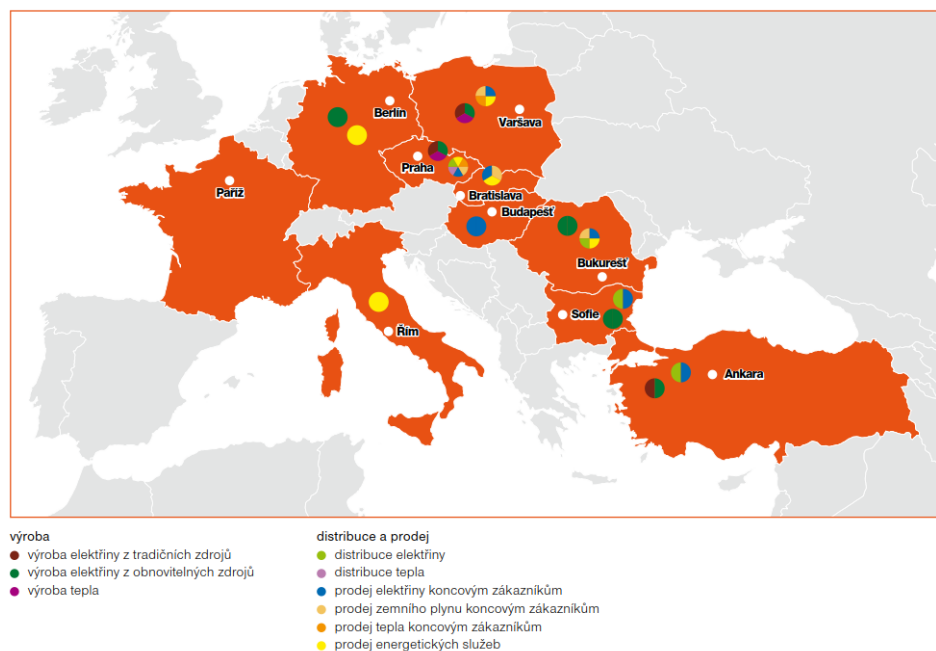
Akciová společnost ČEZ je mateřskou společností Skupiny ČEZ a stojí v čele koncernu. Skupina ČEZ se řadí mezi nejvýznamnější podnikatelské subjekty v České republice a současně působí i v zemích západní, střední a jihovýchodní Evropy. Konsolidační celek Skupiny ČEZ tvoří celkem 208 společností. Česká republika je největším akcionářem a většinovým vlastníkem mateřské společnosti ČEZ s téměř 70 % podílem na základním kapitálu. Posláním Skupiny ČEZ je poskytovat zákazníkům a celé společnosti bezpečnou, spolehlivou a pozitivní energii. Vizí Skupiny ČEZ je podílet se na inovacích týkajících se řešení energetických potřeb a přispívat k vyšší kvalitě života. Hlavním předmětem podnikání je výroba, distribuce a obchod s elektřinou, rozvod tepelné energie a obchod s plynem.

Mezi nejdůležitější podnikatelské činnosti Skupiny ČEZ patří:

- výroba, elektřiny a tepla z jaderných zdrojů,
- výroba elektřiny a tepla z klasických zdrojů a těžba hnědého uhlí,
- výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů,
- obchod s elektřinou a komoditami na velkoobchodních trzích,
- distribuce a prodej elektřiny a plynu,
- poskytování energetických služeb zákazníkům (ČEZ, 2020).

Následující obrázek č. 8 zobrazuje oblasti působení Skupiny ČEZ v zahraničí.

Obrázek č. 8: Působení Skupiny ČEZ v sektoru energetiky dle teritoria

Zdroj: ČEZ, 2020

5.4.3 Strategie a analýza společnosti ČEZ

Od roku 2016 Skupina ČEZ zveřejňuje zprávy o udržitelném rozvoji podle mezinárodně uznávané metodiky GRI rozšířenou o vybrané specifické ukazatele pro oblast energetiky a těžby. Zprávy o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ jsou velice rozsáhlé a nabité informacemi. Jejich obsah je členěn celkem do devíti hlavních kapitol, jejichž součástí jsou i hlavní priority strategie udržitelného rozvoje Skupiny ČEZ. Společnost si je vědoma závazku vůči společnosti a budoucím generacím a v roce 2016 vytvořila komplexní strategii udržitelného rozvoje nazvanou „Energie pro budoucnost“. Tato strategie je úzce spojena s cíli udržitelného rozvoje OSN a skládá se z pěti hlavních priorit, které obsahují konkrétní programy a projekty k naplnění strategie.

Mezi hlavní priority strategie udržitelného rozvoje patří:

- zajistit udržitelný provoz,
- být dobrým partnerem,
- přinášet užitečná řešení zákazníkům,
- umožnit transformaci energetiky,
- nastartovat motor inovací (ČEZ, 2020).

Skupina ČEZ byla již několikrát oceněna za své zprávy o udržitelném rozvoji. V roce 2020 získala ocenění v kategorii Top Odpovědná firma v reportingu a v kategorii Top Odpovědná velká firma, které uděluje každoročně Byznys pro společnost. Zároveň v tento rok se Nadace ČEZ umístila v žebříčku Czech Top 100 Obdivovaných firem a získala titul Hrdina boje s koronavirem (Byznys pro společnost, 2020; Czech Top 100, 2020).

Úvodní slovo ve zprávě o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ patří člence představenstva a ředitelce divize správy leader udržitelného rozvoje Skupiny ČEZ Michaele Chaloupkové. V úvodní části se zaměřila na náročnou situaci spojenou s infekčním onemocněním COVID-19, v níž popisuje situaci, která postihla celý svět a shrnuje činnost Nadace ČEZ v této kritické době. V další části se zabývá problémy, se kterými se Skupina ČEZ potýká již dlouhodobě a rok 2019 byl dle jejích slov rok ve znamení řešení klimatických změn. V závěru úvodního slova se zaměřuje na ochranu zákazníků a na prospěšné aktivity pro místní komunity (ČEZ, 2020).

5.4.4 Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti ČEZ

Společnost ČEZ důsledně sleduje a dohlíží na snižování negativních dopadů na životní prostředí prostřednictvím zavedené Politiky bezpečnosti a ochrany životního prostředí. Zároveň má zavedené systémové nástroje sloužící k monitorování a snižování dopadů na životní prostředí. Jedná se o systém environmentálního managementu (zkr. EMS) podle ISO 14001 a systém hospodaření s energií podle ISO 50001. Na snižování dopadů se společnost podílí celou řadou činností, např. uzavíráním zastaralých provozů, jejich nahrazování bezemisními a nízkoemisními zdroji, ekologizací výrobních zdrojů, rekultivací území zasažené těžbou, opatření k úsporám vody či vytváření podmínek pro oběhové hospodářství (ČEZ, 2020).

5.4.4.1 Energetická účinnost

Hlavní složkou energetické bilance a systému řízení zdrojů portfolia Skupiny ČEZ je energetická účinnost a energetická náročnost, pro jejichž řízení je zavedena energetická politika. Ve všech uhelných, jaderných a vodních elektrárnách Skupiny ČEZ je od roku 2015 zřízen systém hospodaření s energií podle ISO 50001. V rámci energetické politiky se společnost ČEZ zavázala ke: snižování energetické náročnosti výrobních celků a budov; zvyšování energetické účinnosti výroby elektřiny a tepla; přijímání opatření týkající se zlepšování hospodaření s energií, zejména opatření zaměřená na monitorování

a vyhodnocování spotřeby energií; vytvoření efektivního systému řízení hospodaření s energií; podporování nákupu energeticky úsporných produktů a služeb, návrhů na snižování energetické náročnosti a zvyšování energetické hospodárnosti; vzdělávání zaměstnanců zaměřené na energetický management.

Nadcházející tabulka č. 4 obsahuje data o vývoji celkové spotřeby energie společnosti Skupiny ČEZ. Z tabulky je viditelné, že společnosti začínají více využívat obnovitelná paliva k výrobě elektřiny a tepla. S ohledem na povahu a postoj nadnárodních organizací k neobnovitelným palivům je pravděpodobné, že jejich poměr v celkové spotřebě energie bude v budoucnu zvolna klesat. Naopak u obnovitelných paliv lze očekávat, že jejich poměr se bude postupně zvyšovat. Ukazatel energetické náročnosti představuje spotřebu energie v palivu na dodanou jednotku energie [GJ/GJ] (ČEZ, 2020).

Tab. č. 4: Vývoj celkové spotřeby energie ve Skupině ČEZ (v GJ)

Ukazatel	Časové období		
	2017	2018	2019
Celková spotřeba energie (palivo)	603 765 318	614 463 405	615 750 760
<i>Neobnovitelná paliva</i>	<i>593 812 293</i>	<i>604 158 616</i>	<i>603 058 733</i>
<i>Obnovitelná paliva</i>	<i>9 953 025</i>	<i>10 304 789</i>	<i>12 692 027</i>
Prodaná energie (elektrina + teplo)	212 457 539	213 889 566	220 807 623
Ukazatel energetické náročnosti	2,842	2,873	2,789

Zdroj: ČEZ (2020), zpracováno autorkou

5.4.4.2 Vodní hospodářství

Pro energetický průmysl je voda jednou z klíčových vstupních surovin pro výrobu elektrické energie a je považována čím dál více za vzácnější tekutinu. Společnost ČEZ se v rámci vodního hospodářství zaměřuje na hospodárné nakládání s vodou, prevenci a omezování jejího znečištění, recyklaci odpadních vod a dodržování opatření na ochranu povrchových i podzemních vod. Ke snižování celkové spotřeby vody přispívá nejen průběžná modernizace provozů, ale také přijímaná úsporná opatření (ČEZ, 2020).

5.4.4.3 Emise do ovzduší

Součástí systém environmentálního managementu společnosti ČEZ je sledování emisí a vyhodnocování rizik spojených se spalováním fosilních paliv a biopaliv, při kterém

dochází k vypouštění emisí znečišťujících látek do ovzduší. Mezi hlavní znečišťující látky patří oxid siřičitý (SO₂), oxidy dusíku (NO_x), rtuť a prachové částice (TZL). Společnost ČEZ se aktivně podílí na snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší pomocí nejrůznějších technik na záchyt škodlivin. Skupina ČEZ se zavázala k dosažení uhlíkově neutrální výroby elektřiny do roku 2050. Zároveň má Skupina ČEZ povinnost do roku 2038 ukončit výrobu elektřiny z uhelných elektráren. Celková produkce znečišťujících látek vypouštějících do ovzduší je uvedena v Příloze D, kde jsou emise rozděleny do kategorií na přímé emise CO₂ (Scope 1), nepřímé emise CO₂ (Scope 2) a nepřímé emise CO₂ z dopravy (Scope 3) (ČEZ, 2020).

5.4.4.4 Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství je ve společnosti ČEZ řízeno podle Politiky bezpečnosti a ochrany prostředí a EMS. Ve společnosti je předepsaná hierarchie způsobu nakládání s odpady v pořadí priorit od prevence (předcházení vzniku odpadu), přípravy pro opětovné použití, recyklace a energetického využití až po likvidaci vzniklého odpadu. Nefinanční ukazatele týkající se celkové produkce odpadů dle druhů a způsobů zneškodňování Skupiny ČEZ jsou uvedeny v Příloze E (ČEZ, 2020).

5.4.5 Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti ČEZ

V sociální oblasti má ČEZ má vytyčeno celkem pět principů firemní kultury, jejichž naplňování je očekáváno od zaměstnanců. Jedná se o principy týkající se bezpečnosti, výkonnosti, inovací, odbornosti a spolupráce.

5.4.5.1 Lidský práva a péče o zaměstnance

Management společnosti se zaměřuje na podporu diverzity, poskytování rovných příležitostí a důstojné pracovní prostředí. Ve společnosti není akceptována žádná forma diskriminace, obtěžování, zaměstnávání dětí a nucená práce. Cílem je vytvářet firemní kulturu, která je založena na principech různorodosti a vzájemného respektu.

Nyní pracuje pro společnost ČEZ 5 381 zaměstnanců, kteří jsou podporováni v osobním rozvoji a profesním růstu. Každoročně se zaměstnanci účastní celé řady školení a kurzů např. školení BOZP, školení pro zaměstnance jaderných elektráren Dukovany a Temelín zaměřená na jadernou bezpečnost a radiační opatření. Další důležitou položkou pro zaměstnance je odměňování, kde mají k dispozici širokou škálu nabízených benefitů např. příspěvky na penzijní či životní pojištění, příspěvek na stravování, příspěvek při narození

dítěte, sociální výpomoci, půjčky, pružnou pracovní dobu, služební automobil a mobilní telefon i pro soukromé účely u vybraných pozic, výhodné telefonní tarify a mnoho dalších (ČEZ, 2020).

5.4.5.2 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců patří mezi hlavní priority společnosti ČEZ, jenž je prověřeným držitelem certifikátu Bezpečný podnik. Každý zaměstnanec absolvuje pravidelná školení a preventivní zdravotní prohlídky a při své práci má k dispozici potřebné osobní ochranné pracovní pomůcky a vybavení. Každoročně je přezkoumán systém řízení BOZP a je provedeno vyhodnocení rizik BOZP. V roce 2019 bylo nahlášeno celkem 363 pracovních úrazů. Mezi nejčastější pracovní úrazy patří pády z výšky, dopravní nehody, manipulace s břemeny, různá povrchová zranění či pořezání (ČEZ, 2020).

Následující tabulka č. 5 obsahuje údaje o počtech pracovních úrazech a míře úrazovosti napříč společnostmi Skupiny ČEZ v České republice i v zahraničí.

Tab. č. 5: Pracovní úrazy zaměstnanců Skupiny ČEZ

Ukazatel	Časové období			
	2016	2017	2018	2019
Počet nahlášených pracovních úrazů	163	177	293	363
Počet smrtelných pracovních úrazů	1	1	5	0
Počet zaměstnanců	26 895	29 837	31 385	32 365
Míra úrazovosti (v %)	0,60	0,59	0,93	1,12

Zdroj: ČEZ (2020), zpracováno autorkou

5.4.5.3 Boj proti korupci

V roce 2019 společnost vydala již druhý strategický řídicí dokument nazvaný Politika Compliance management systém (zkr. CMS), jehož účelem je řízení rizik spojených s porušováním právních povinností a interních pravidel chování. Tento dokument se zaměřuje také na korupční jednání a možné střety zájmů, které nejsou společností tolerovány. Zásady protikorupčních opatření jsou uplatňovány i ve spolupráci

s dodavateli. Ve všech smlouvách s dodavateli uvádí společnost protikorupční klauzuli, která vymezuje korupční jednání a zavazuje smluvní strany k dodržování etických zásady.

Zároveň v roce 2019 společnost uskutečnila projekt rozvoje CMS v oddělení nákupu podle mezinárodního standardu ISO 37001 – systém protikorupčního managementu, jehož účelem bylo posílit prevenci možných korupčních praktik (ČEZ, 2020).

5.4.5.4 Etika

Etický kodex Skupiny ČEZ konkretizuje jednoznačná pravidla a zásady pro základní formy jednání, chování a odpovědnosti jednotlivých subjektů společnosti. Etický kodex je publikován ve dvou formách. Základní forma etického kodexu je tzv. „Desatero“, které obsahuje výčet nejdůležitějších zásad týkajících se oblasti vztahů s akcionáři, zákazníky, zaměstnanci a dodavateli. Rozšířená forma etického kodexu je tzv. „Abeceda“, která podrobněji rozvádí základní formu etického kodexu (ČEZ, 2020).

5.4.5.5 Dobrovolnictví

Společnost ČEZ se věnuje dobrovolnickým aktivitám a aktivně spolupracuje se zástupci obcí, lokálními neziskovými organizacemi a firmami, místními komunitami i se širokou veřejností. Mezi aktivity společnosti v této oblasti patří: kulturní aktivity v infocentrech a elektrárnách, spolupráce na projektech pořádané místními komunitami, podpora místních chráněných dílen, dárcovství, sponzoring a podpora místních komunit. Konkrétně se společnost v roce 2019 podílela na následujících aktivitách pro místní komunity: výsadba zeleně v obci Málkov, poskytnutí 22 elektromobilů Ústeckému kraji pro oblast sociálních služeb, spolufinancování výstavby cyklostezky Třebíč-Dukovany a finanční podpora pro nemocnici Třebíč. Většina aktivit společnosti se zaměřuje právě na podporu životního prostředí.

Součástí dobrovolnických aktivit společnosti je také dárcovské partnerství, kde prostřednictvím Nadace ČEZ, která vznikla v roce 2002, podporuje finančními příspěvky různorodé projekty po celé České republice. Každý rok Nadace ČEZ vypisuje několik grantových řízení zaměřených na podporu regionů, oranžová hřiště, oranžové přechody a na stromy Nadace ČEZ. Do svých charitativních a dobrovolnických akcí společnost zapojuje i své zaměstnance. V roce 2019 se zúčastnilo dobrovolnických projektů 991 dobrovolníků z řad zaměstnanců společnosti ČEZ (ČEZ, 2020).

5.5 Rozbor nefinančních informací akciové společnosti Metrostav

5.5.1 Základní údaje o společnosti Metrostav

Obchodní firma: Metrostav a.s.

Právní forma: akciová společnost

Datum vzniku: 23. května 1991

Sídlo: Koželužská 2450/4, 180 00 Praha 8 - Libeň

Odvětví: stavebnictví (Veřejný rejstřík a Sbírka listin, 2021d).

5.5.2 Profil společnosti Metrostav

Metrostav je jednou z největších stavebních společností v České republice a je řídicím členem koncernu Skupiny Metrostav. Historie společnosti se začala psát již v roce 1971, kdy vznikla jako specializovaný podnik pro výstavbu pražského metra, na jehož výstavbě se podílela až do roku 2015. Do dodavatelského portfolia společnosti patří všechny druhy staveb, mezi které patří například občanské stavby, stavby pro bydlení, dopravní stavby, výstavba metra, podzemní stavby a průmyslové stavby. V současné době působí nejen v České republice, ale také má zakázky na území Slovenska, Polska a Skandinávie.

Od roku 2015 do roku 2019 se společnost aktivně podílela na následujících významných stavbách:

- pražské metro – výstavba trasy metra A do Motola;
- dopravní stavby – tunel Ejpvovice, páteřní komunikace ve Varšavě, tunelový komplex Blanka, výstavba tunelů Hédinsfjörður – Island, dálnice Gdaňsk;
- pozemní stavby – Trojský most, Garden Tower, Národní muzeum, Fakultní nemocnice Motol (dětská část), Národně – technická knihovna, Quadrio, elektrárna Počerady (Metrostav, 2020b).

5.5.3 Strategie a analýza společnosti Metrostav

Pro společnost Skupiny Metrostav je udržitelný rozvoj jednou z hlavních priorit. Všechny společnosti Skupiny Metrostav se aktivně podílejí na monitoringu a vyhodnocování dopadů své činnosti ve vztahu k udržitelnému rozvoji. Konkrétně akciová společnost Metrostav má vytyčeno celkem šest hlavních priorit v oblasti společenské odpovědnosti. Jedná se o transparentní podnikání, inovace ve stavebnictví,

péče o zaměstnance, bezpečnost práce na stavbách, ochrana životního prostředí a firemní občanství. V roce 2017 Metrostav zvítězil v Národní ceně České republiky za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj (Metrostav, 2021).

Úvodní slovo v prohlášení o vztahu k ochraně životního prostředí patří generálnímu řediteli Metrostavu Pavlu Pilátovi, který se zaměřuje především na problematiku ochrany životního prostředí. Generální ředitel odmítá představu o tom, že ochrana životního prostředí a ekonomické zájmy jdou proti sobě, naopak zdůrazňuje důležitý vztah mezi lidmi a jejich přístupem k životnímu prostředí. Společnost Metrostav klade důraz nejen na hospodářské výsledky, ale také na společensky odpovědné chování. Při realizaci zakázek se snaží prosazovat technologie a postupy, které jsou maximálně šetrné k životnímu prostředí. Generální ředitel také zmiňuje úsilí o trvalé zvyšování péče o životní prostředí a omezování negativních dopadů stavební výroby (Metrostav, 2020a).

5.5.4 Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti Metrostav

Společnost Metrostav zodpovědně a důsledně dodržuje zákony a právní předpisy v oblasti ochrany životního prostředí, kde se řídí dle následující platné legislativy: zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší; zákonem č. 245/2001 Sb., o vodách; zákonem č. 185/2011 Sb., o odpadech; zákonem č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Dále je ve společnosti zřízen environmentální systém řízení EMAS, který je doplněn normou ČSN EN ISO 14001. Zároveň jsou pro oblast ochrany životního prostředí ve společnosti zpracovány následující závazné interní doklady: environmentální politika, příručka EMA, organizační řídicí norma EMS, Organizačně řídicí norma kontrolní systém, pracovní postupy pro auditování systému EMS, plánování EMS a registr ekologických rizik stavenišť (Metrostav, 2020a).

Skupina Metrostav se v rámci své činnosti také často účastní výběrového zadávacího řízení na veřejné zakázky, které se řídí zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek („ZZVZ“). V minulém roce 2020 proběhla nepřímá novela tohoto zákona, která ovlivní společnosti ucházející se o veřejné zakázky. Tato novela reaguje na směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2014/24/EU, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2001/18/ES. S účinností od 1.1.2021 novela zákona zavádí náležitě požadavky při zadávání veřejných zakázek týkající se životního prostředí, sociální oblasti

a pracovních podmínek (Evropská komise, 2014; Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2020).

5.5.4.1 Materiálová spotřeba

I přesto, že se společnost Metrostav podílí na ochraně životního prostředí, většina zakázek společnosti je realizována dodavatelským způsobem, a proto společnost nemůže přímo ovlivňovat některé klíčové aspekty zátěže životního prostředí. Z toho důvodu společnost materiálovou účinnost hodnotí pouze u ukládaného betonu vyrobeného vlastními kapacitami (Metrostav, 2020a).

5.5.4.2 Energetická účinnost

Součástí cílů environmentální politiky společnosti Metrostav je šetrné využívání veškerých přírodních zdrojů, tedy i elektrické energie, pro níž je vytvořena koncepce rozvoje v oblasti spotřeby elektrické energie. Účelem koncepce je minimalizace nárůstu spotřeby elektrické energie na realizovaných stavebních projektech. Odpovědnost za hospodaření s energií nesou vedoucí zaměstnanci na jednotlivých stavebních projektech (Metrostav, 2020a).

5.5.4.3 Vodní hospodářství

Hlavním cílem společnosti Metrostav je ochrana povrchových i podzemních vod včetně horninového prostředí před nebezpečnými látkami ohrožující vodní hospodářství. Z toho důvodu je ve společnosti zřízen havarijní plán a jsou přijata preventivní opatření pro případy nahodilých mimořádných úniků závadných látek do krajiny a životního prostředí. Zároveň je úsilí společnosti zaměřeno na šetrné nakládání s pitnou vodou. Stavební práce jsou plánovány a koordinovány se zřetelem na environmentální aspekty (Metrostav, 2020a).

5.5.4.4 Emise do ovzduší

Společnost Metrostav eviduje stacionární zdroje znečišťování ovzduší a mobilní zdroje znečišťování ovzduší a celkem pět zdrojů znečištění ovzduší s příkonem nad 0,3MW. Cílem společnosti je snižovat množství škodlivých emisí vznikajících při realizaci stavebních projektů, užívání silničních vozidel a stacionárních zdrojů znečišťování.

Následující tabulka č. 6 obsahuje data o vývoji celkové produkce znečišťujících látek. Společnost musí evidovat a podávat hlášení prostřednictvím systému ISPOP o emisi tuhých znečišťujících látek (zkr. TZL) a o emisi těkavých organických látek (zkr. VOC). Produkce emisí závisí na tom, v jaké fázi jsou jednotlivé stavební zakázky a s jakým

materiálem a technologií se na stavbách zrovna pracuje. Emise těkavých látek se odvíjí například od vytíženosti lakovny nebo využívání nátěrů s obsahem VOC. Naopak emise tuhých znečišťujících látek závisí například na provozu drtičů a třídíčů recyklačních linek či na využívání tryskačů při povrchových úpravách nosných kovových konstrukcí (Metrostav, 2020a).

Tab. č. 6: Vývoj produkce znečišťujících látek vypouštějících do ovzduší (v t)

Ukazatel	Časové období				
	2015	2016	2017	2018	2019
TZL	0,317	0,012	0,043	0,049	4,435
VOC	4,506	4,343	4,934	3,104	3,043

Zdroj: Metrostav (2020a), zpracováno autorkou

5.5.4.5 Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství je nejvýznamnějším environmentálním aspektem systému ochrany životního prostředí ve společnosti Metrostav. V systému aktivní a pasivní ochrany životního prostředí je ovšem tento aspekt finančně nejnáročnější. Dlouhodobým strategickým cílem společnosti Metrostav je se co nejvíce podílet na třídění a recyklaci odpadu a jeho možného zpětného využití. Produkce odpadu se pohybuje ve statisících tunách ročně a největší část odpadu pochází právě z realizace staveb, především z ražby podzemních děl (Metrostav, 2020a).

5.5.5 Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti Metrostav

V oblasti sociální odpovědnosti se společnost Metrostav zaměřuje na etické chování, firemní občanství a zodpovědné vnímání potřeb druhých. Náplň těchto aktivit trvale přispívá k dlouhodobému úspěchu sociální odpovědnosti. Úspěch potvrzuje také to, že společnost získala jako jedna z prvních velkých stavebních společností sociální certifikát Social Accountability 8000 a splnila požadavky normy ČSN EN ISO 90001 – systém managementu kvality pro generální dodávky staveb (Metrostav, 2020b).

5.5.5.1 Lidská práva a péče o zaměstnance

V oblasti lidských práv má Metrostav zavedenou politiku rovného zacházení se všemi zaměstnanci zaměřenou na pracovní podmínky, odměňování za práci, odbornou přípravu a příležitosti kariérního postupu. Společnost v žádném případě netoleruje diskriminaci,

nucenou, otrockou, dětskou či povinnou práci. Zaměstnanci musejí dodržovat platné zákony, firemní hodnoty a kulturu společnosti.

V současné době má Metrostav celkem 3 000 zaměstnanců, na jejichž vzdělávání se společnost aktivně podílí. V rámci Skupiny Metrostav je zřízeno Centrum vzdělávání, ve kterém se v roce 2019 uskutečnilo 1 249 vzdělávacích akcí pro technickohospodářské zaměstnance i pro dělnické profese. Vzdělávací aktivity se týkaly nejen udržování již získaných dovedností, ale také byly zaměřeny na rozšiřování profesních, odborných a osobních dovedností. Součástí péče o zaměstnance je také pracovní lékařská péče, kterou společnost zajišťuje pro všechny své zaměstnance. Velká pozornost je zde věnována také vývoji zdravotní způsobilosti zaměstnanců a vlivu pracovních podmínek na vybraných pracovištích. Zaměstnancům s dlouhodobě náročným pracovním nasazením a psychickou zátěží společnost zajišťuje nadstandardní lékařské prohlídky s řadou odborných vyšetření (Metrostav, 2020b).

5.5.5.2 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Společnost Metrostav klade velký důraz na prevenci vzniku pracovních úrazů a neustále se pracuje na zlepšení systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Státní úřad inspekce práce již v roce 1998 společnosti udělil titul Bezpečný podnik, který prokazuje, že politiku bezpečnosti je důsledně naplňována. Zároveň se společnost nově řídí podle standardu ČSN ISO 45001:2018 – systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, který nahradil doposud využívanou normu ČSN OHSAS 18001:2008. Nad rámec zákonných povinností v oblasti bezpečnosti práce společnost zavedla vlastní motivační program „Bezpečné pracoviště“, který oceňuje pracoviště excelující v odborné péči o bezpečnost práce a nulovou úrazovost. Za dobu desetileté existence tohoto programu bylo oceněno více než 100 projektových a výrobních týmů (Metrostav, 2020b).

5.5.5.3 Dodavatelé

Při náročných stavebních zakázkách Metrostav úzce spolupracuje se svými dodavateli a společně garantují svým investorům z veřejného i soukromého sektoru dodržení všech smluvních podmínek uvedených ve smlouvě. Na základě transparentního výběrového řízení jsou vybrány dodavatelé pro stavby. Od dodavatelů je vyžadováno dodržování standardů společnosti, např. dodržování Etického kodexu Skupiny Metrostav, dodržování zákonných požadavků bezpečnosti práce a plnění požadavků systému environmentálního řízení, dohodnutých smluvních termínů, kvality i cen dodávek (Metrostav, 2020c).

5.5.5.4 Boj proti korupci

Ve společnosti není tolerována korupce, úplatkářství a nekalá soutěž. Metrostav navazuje spolupráci pouze s osobami, u kterých neexistuje možný ani skutečný střet zájmů a jejich finanční prostředky pocházejí pouze z legální činnosti (Metrostav, 2020c).

5.5.5.5 Etika

Společnost Metrostav se řídí Etickým kodexem Skupiny Metrostav, který obsahuje mravní principy koncernu. Kodex předepisuje pravidla chování a jednání pro společnost Skupiny Metrostav, jejich zaměstnance, členy orgánů a spolupracující třetí osoby.

Zároveň má Metrostav zřízen program trestně právní compliance, ve kterém jsou nastavena závazná pravidla chování a jednání pro zaměstnance, členy orgánů a spolupracující třetí osoby. Cílem programu je prevence a ochrana společnosti, zaměstnanců a orgánů před riziky odpovědnosti dle zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob (Metrostav, 2020c).

5.5.5.6 Společenská odpovědnost

Akciová společnost Metrostav již několik let patří mezi nejštědřejší dárcce v České republice prostřednictvím výše vynaložených finančních prostředků na sociální účely, sponzoring a charitu. Aktivně se podílí na podpoře kultury a sportu, kde poskytuje finanční podporu jak individuálním sportovcům a sportovním klubům, tak i pražským divadlům a Centru současného umění DOX v Praze. Zároveň jsou v rámci podpory společenské odpovědnost ve společnosti zřízeny následující programy:

Daruj krev s Metrostavem

Jedná se o tradiční akci, které se dvakrát do roka účastní desítky zaměstnanců v čele s prezidentem Skupiny Metrostav Františkem Kočí. Tato akce probíhá již od roku 2005 a za tu dobu zaměstnanci darovali stovky litrů krve v Ústřední vojenské nemocnici v Praze.

Metrostav handy cyklo maraton

Společnost je generálním partnerem jedinečného cyklistického závodu Metrostav handy cyklo maraton, jehož pořadatelem je spolek Cesta za snem. Cílem projektu je integrace handicapovaných do společnosti a dokázat tak, že všichni bez rozdílu dokáží vytvořit jeden velký fungující tým, ať už v extrémním závodě, tak i v běžném životě. Jedná se o pětidenní nonstop závod o délce 2 222 km s limitem 111 hodin, kterého se účastní

zdraví a handicapovaní, muži a ženy, amatéři či profesionálové. Zaměstnanci se projektu aktivně účastní jednak jako závodníci nebo pomáhají jako dobrovolníci s přípravou a organizací.

Senior Klub Metrostav

Společnost má i jedinečný Senior klub, který sdružuje a dlouhodobě pomáhá bývalým zaměstnancům, kteří odešli do starobního důchodu. V současné době má 250 členů, kteří se mohou účastnit aktivit konaných klubem a odebírat firemní noviny (Metrostav, 2020c).

5.6 Rozbor nefinančních informací akciové společnosti Plzeňský Prazdroj

5.6.1 Základní údaje o společnosti Plzeňský Prazdroj

Obchodní firma: Plzeňský Prazdroj, a.s.

Právní forma: akciová společnost

Datum vzniku: 1. května 1992

Sídlo: U Prazdroje 64/7, Východní Předměstí, 301 00 Plzeň

Odvětví: pivovarnictví (Veřejný rejstřík a Sbírka listin, 2021e).

5.6.2 Profil společnosti Plzeňský Prazdroj

Plzeňský Prazdroj je součástí mezinárodní uznávané skupiny Asahi Group Holdings, Ltd. a je jednou z nejobdivovanějších společností v České republice. Jeho historie se začala psát již v roce 1842, kdy sládek Josef Groll v novém Měšťanském pivovaru uvařil první várku nového plzeňského piva a tentýž rok byl pivovar založen. Součástí Plzeňského Prazdroje jsou celkem čtyři pivovary, konkrétně pivovar Plzeňský Prazdroj, Gambrinus, Radegast a pivovar Velké Popovice. Portfolio produktů obsahuje více než 40 piv a nápojů od 12 různých značek. Mezi nejznámější značky patří Pilsner Urquell, Kozel, Radegast, Master, Primus, Klasik a Frisco. Značky spadající pod Plzeňský prazdroj jsou považovány za národní dědictví a jsou nedílnou součástí české kultury. (Plzeňský Prazdroj, 2020a, 2021a).

Společnost je nositelem chráněného zeměpisného označení Evropské unie České pivo, které symbolizuje a chrání tradici českého pivovarnictví. Tímto označením jsou označena pouze piva, která jsou vyrobena tradičními metodami na českém území a při jejich výrobě

jsou použity pouze předepsané české suroviny. Při výrobě piva používá společnost pouze kvalitní suroviny a nevyužívá žádné sladové náhražky či chemické preparáty. Výroba piva se skládá ze tří základních surovin, a to z českého ječmenného sladu, žateckého chmele a kvalitní vody. Společnost striktně dohlíží na dodržování původních receptur vaření piva (Plzeňský Prazdroj, 2021b).

5.6.3 Strategie a analýza společnosti Plzeňský Prazdroj

Plzeňský Prazdroj již od roku 2006 zpracovává zprávy o udržitelném rozvoji a snaží se zcela otevřeně informovat o významných aspektech svého podnikání. Od roku 2018 Plzeňský Prazdroj publikuje své zprávy o udržitelnosti pouze elektronicky v atraktivní online podobě. V oblasti nefinančního reportingu byl Plzeňský Prazdroj již několikrát významně oceněn. V roce 2020 získal prestižní ocenění v kategorii Top Odpovědná firma v reportingu a Top Odpovědná velká firma, které uděluje Byznys pro společnost. Zároveň Plzeňský Prazdroj získal ocenění Trendsetter. Toto ocenění získávají společnosti, které jsou inovativní a aktivně propagují udržitelnost, a jejich zprávy jsou trendem pro ostatní. Velký úspěch zaznamenala společnost i v roce 2016, kdy získala ocenění za nejlepší CSR zprávu ve středoevropském regionu v soutěži Green Frog Award (Plzeňský Prazdroj, 2020a; Byznys pro společnost, 2020).

Úvodní slovo ve zprávě o udržitelném rozvoji zaujímá generální ředitel Grant Murray Liversage, který se v rámci krátkého videa zaměřuje na otázky týkající se udržitelného rozvoje. Ve svém krátkém projevu zmiňuje zodpovědnost k budoucímu směřování společnosti, preference ke kvalitním lokálním surovinám a také zdůrazňuje, že úspěch společnosti pramení ze skutečného propojení mezi ziskovostí, udržitelností a lidmi. Rovněž ve svém projevu hovoří o transparentnosti a důvěryhodnosti nefinančních informací, které napomáhají ke spolehlivému rozhodování (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

V roce 2020 Plzeňský Prazdroj představil zcela novou strategii pro udržitelný rozvoj nazvanou „Na budoucnost“, ve které se zaměřuje na všechny činnosti ovlivňující široké okolí. Jedná se o činnosti počínající spoluprací se zemědělci na udržitelném pěstování surovin, přes výrobu, logistiku, dopravu a odpadové hospodářství až po zodpovědné chování výrobce a vztahy s komunitami. Tyto cíle má společnost v plánu splnit do roku 2030.

Strategie obsahuje následující cíle:

- pokles spotřeby vody při výrobě 1 hl piva na 2,75 hl,
- pivovary budou zcela uhlíkově neutrální,
- veškeré obaly výrobků budou znovu použitelné či recyklovatelné,
- pokles produkce odpadu určeného ke skládkování na nulu,
- původ veškerých zemědělských surovin pouze z udržitelných zdrojů,
- zvýšení podílu žen v senior vedoucích pozicích na 40 %,
- nealkoholické nápoje budou tvořit 25 % portfolia produktů (Plzeňský Prazdroj, 2020b).

Společnost se ztotožňuje s Cíli udržitelného rozvoje, které využívá při tvorbě své dlouhodobé firemní strategie. I tyto cíle jsou zakomponovány do jednotlivých oblastí zprávy o udržitelném rozvoji.

5.6.4 Aktivity v rámci environmentální oblasti společnosti Plzeňský Prazdroj

Společnost v rámci vykazování informací o environmentální oblasti uplatňuje standardy ISO 14001 – ochrana životního prostředí a ISO 50001 – hospodaření s energiemi.

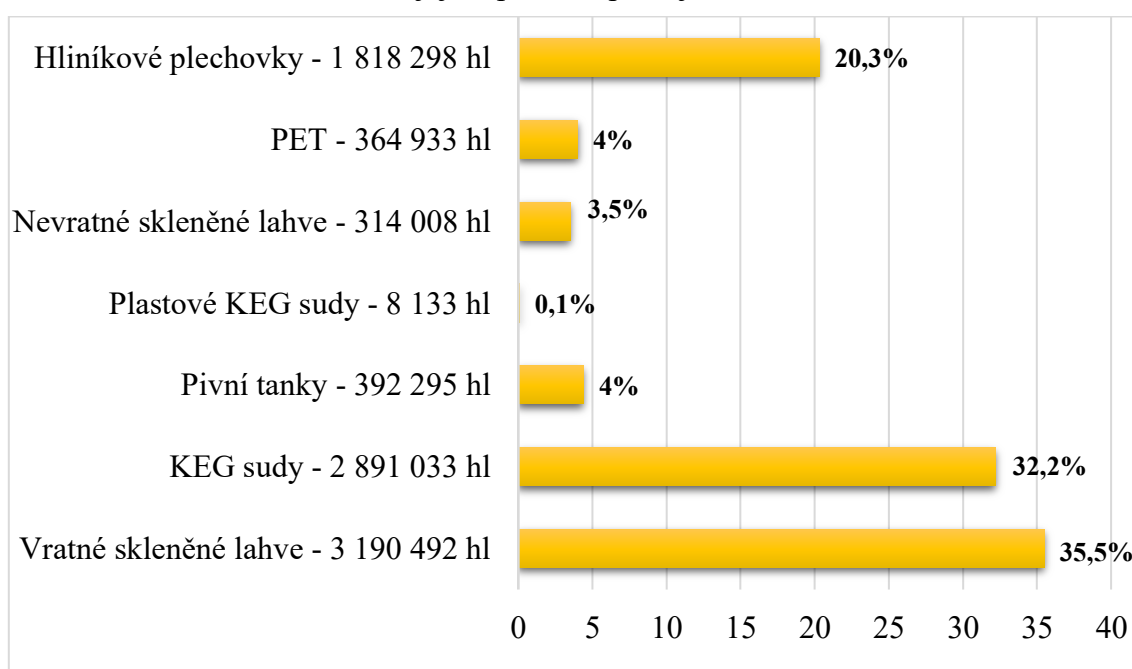
5.6.4.1 Materiálová spotřeba

Plzeňský Prazdroj se orientuje v rámci své materiálové spotřeby na eliminaci plastové stopy, a toho dosahuje dvěma způsoby. První způsob je zaměřen na snížení hmotnosti a míry používání plastových obalů a druhý způsob je zacílen na snížení produkce piva v PET lahvích. Na základě zájmu spotřebitelů jsou využívány při výrobě více plechovky, u kterých je snížena gramáž a materiál plechovky je tvořen z 50 % recyklovaným hliníkem. Veškeré obaly jsou recyklované a je zaveden systém vratných obalů. V roce 2019 společnost distribuovala 72 procent piva ve vratných obalech. Od roku 2019 pivovar Gambrinus přestal prodávat pivo v PET lahvích a díky tomu došlo ke snížení produkce plastu o 334 tun ročně. Velkou položkou v materiálové spotřebě představují také strečové fólie, kterých se spotřebuje 285 tun ročně. V současné době probíhá testování snížení gramáže pomocí snížení tloušťky fólie. Společnost se zabývá také ekologickou výrobou a možností opakovaného používání obalů. Významného milníku bylo dosaženo u šrínků, kde společnost začala spolupracovat s francouzským výrobcem, který odebírá odpad ve formě odřezků a folií. V rámci snižování odpadů se společnost také zaměřila na propagační kelímky na různých festivalech a od roku 1.1.2020 zavedla pouze vratné

kelímky. Celková spotřeba plastu v roce 2019 činila 2 183 tun a v roce 2020 chce společnost dosáhnout snížení o 50 procent spotřebovaného plastu. Do roku 2030 je ambicí společnosti využívat pouze cirkulární obaly.

Níže uvedený obrázek č. 9 obsahuje informace o struktuře obalů a jejich podílu na prodejkách v roce 2019. Největší podíl ve struktuře zaujímají vratné skleněné lahve, jejichž podíl činí 35,5 % a KEG sudy s podílem 32,2 %. Z obrázku je také patrné, že společnost přestává využívat plastové obaly, jejichž celkový podíl činí pouze 4,1 % (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

Obrázek č. 9: Struktura obalů a jejich podíl na prodejkách v roce 2019

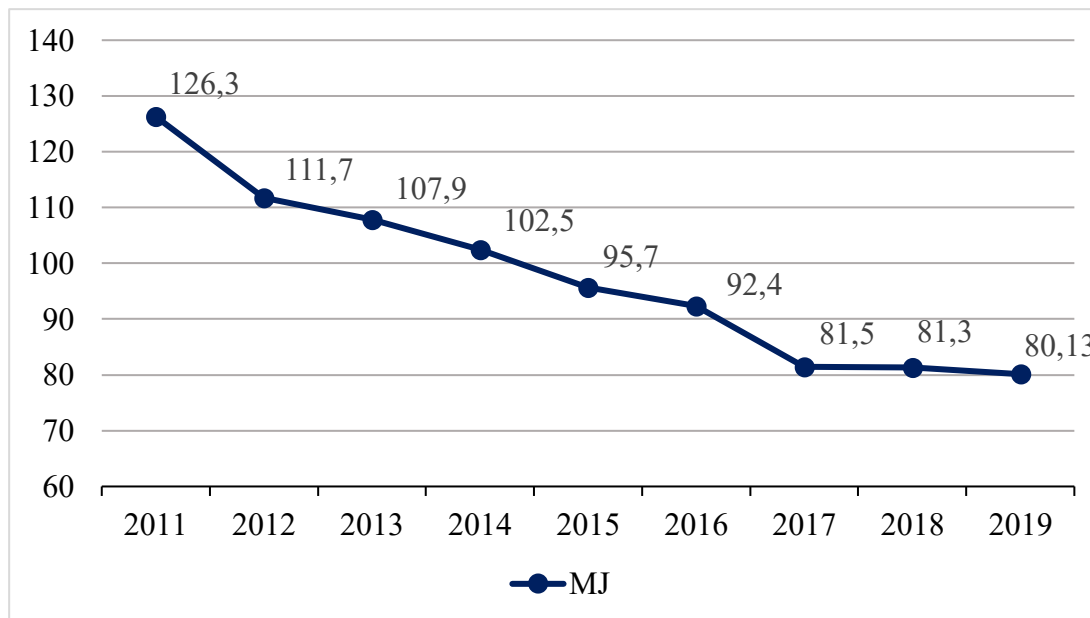
Zdroj: Plzeňský Prazdroj (2020a), zpracováno autorkou

5.6.4.2 Energetická účinnost

Technologické procesy při výrobě piva jsou náročné nejen na spotřebu vody, ale také na spotřebu energie. Z toho důvodu má každá provozovna Plzeňského Prazdroje zaveden projekt na úspory energií. V průběhu několika posledních let společnost snížila objem spotřebované elektrické i tepelné energie o téměř 40 %. Následující obrázek č. 10 zobrazuje vývoj celkové spotřeby energie od roku 2011 do roku 2019. V roce 2011 celková spotřeba energie dosahovala hodnoty 126,3 MJ energie na hektolitr piva, oproti tomu v roce 2019 spotřeba výrazně klesla na hodnotu 80,13 MJ energie na hektolitr piva. Do roku 2025 je cílem společnosti dosáhnout toho, aby veškerá spotřebovaná elektrická energie v provozovnách pocházela z obnovitelných zdrojů, čehož chce společnost

dosáhnout pomocí úspor, zvýšením podílu zelené energie a prostřednictvím dalších inovací ve výrobním procesu (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

Obrázek č. 10: Vývoj celkové spotřeby energie (v MJ/hl piva)

Zdroj: Plzeňský Prazdroj (2020a), zpracováno autorkou

5.6.4.3 Vodní hospodářství

V současné době patří pivovary Plzeňského Prazdroje mezi nejehospodárnější v České republice. Za posledních deset let dokázal snížit spotřebu vody v pivovarech o 40 %. Nyní při výrobě 1 litru piva spotřebují celkem 3 litry vody. Před deseti lety byla spotřeba vody o třetinu větší, než je tomu teď. Nejúspornější pivovar společnosti je nošovický pivovar Radegast, který je nejen lídrem mezi pivovary společnosti, ale patří k nejlepším na světě. Do roku 2025 společnost plánuje snížit spotřebu vody na 2,78 litrů na litr vyrobeného piva (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

Následující tabulka č. 7 obsahuje data o celkové spotřebě vody při výrobě piva od roku 2011 do roku 2019. Při porovnání dat s celosvětovým pivovarnickým průměrem ve spotřebě vody, který se pohybuje okolo 4–5 hl vody na 1 hl piva. Lze říci, že proces vaření piva je z hlediska spotřeby vody na velice efektivní úrovni (Plzeňský Prazdroj, 2019).

Tab. č. 7: Vývoj celkové spotřeby vody (v hl/hl piva)

Ukazatel	Časové období								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celková spotřeba vody	4,1	3,55	3,33	3,29	3,11	3,13	2,96	2,99	3

Zdroj: Plzeňský Prazdroj (2020a), zpracováno autorkou

5.6.4.4 Emise do ovzduší

Společnost také pečlivě zkoumá vyprodukované emise CO₂. Během posledních 10 let společnost výrazně snížila množství CO₂ na hektolitr piva o 40 %. V roce 2019 byla hodnota celkové emise 5,92 kg CO₂ na hektolitr piva. Cílem společnosti je snížit celkové emise CO₂ na polovinu a do roku 2030 se stát uhlíkově neutrální ve všech pivovarech. V rámci své strategie se společnost nezabývá pouze provozem a hodnotami svých pivovarů, ale cílí také na svůj dodavatelsko-odběratelský řetězec. Do roku 2050 je cílem společnosti stát se uhlíkově neutrální i uvnitř celého řetězce. Společnost již podniká kroky k zefektivnění dopravy a využívá k převozu více železnici. Na trase Plzeň – Nošovice přepravuje převážně obaly, ale i část piva (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

5.6.4.5 Odpadové hospodářství

Plzeňský Prazdroj monitoruje produkci odpadu všech svých pivovarů. V roce 2019 činila produkce celkem 179 760 tun odpadu a vedlejších produktů, které vznikají při výrobě piva. Právě vedlejší produkty představují 93 % veškerých zbytků z výroby. Jde především o mláto a kvasnice, které mají své další využití jako krmivo pro dobytek. Strukturu odpadu v roce 2019 tvořily recyklovatelné odpady, jinak využitelné odpady, skládkované odpady a nebezpečné odpady, kde mají největší podíl jinak využitelné odpady kam patří čistírenské kaly či filtrační křemelina. Tyto položky mají další využití, konkrétně čistírenské kaly se používají jako hnojivo a odpadní křemelina se zadržává do půdy a napomáhá ke zlehčování půdy pro rekultivovaná území. Naopak nejmenší položku ve struktuře odpadu zastupují nebezpečné odpady. Společnost usiluje o postupné snižování množství odpadů z výroby i množství skládkovaného odpadu. Do roku 2025 je cílem společnosti docílit nulového skládkovaného odpadu (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

5.6.5 Aktivity v rámci sociální oblasti společnosti Plzeňský Prazdroj

Společnost v rámci vykazování informací o sociální oblasti uplatňuje standardy ISO 45001 – bezpečnost a ochrana zdraví při práci, ISO 9001 – řízení kvality, FSSC 22000 – bezpečnost a kvalita potravin a GMP+ – zdravotní nezávadnost produktů, výroba krmných materiálů.

5.6.5.1 Lidská práva a péče o zaměstnance

Plzeňský Prazdroj respektuje mezinárodní lidská práva zakotvené v Mezinárodní listině práv a principy zaměřené na základní práva stanovené v Prohlášení Mezinárodní organizace práce o základních principech a právech v práci. Postavení společnosti k lidským právům vychází ze Směrnice OECD pro nadnárodní společnosti, Zásad OSN pro posilování postavení žen a Tripartitní deklarace Mezinárodní organizace práce o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku.

V současné době pracuje v Plzeňském Prazdroji téměř 2 200 zaměstnanců. Uvnitř společnosti je vytvářeno inkluzivní prostředí a stále více žen pracuje ve vedoucích pozicích. V roce 2019 zastupovaly ženy 32,5 % ve vedoucích pozicích. Součástí odměňování zaměstnanců je velká nabídka benefitů, např. 5 týdnů dovolené, pružná pracovní doba, home office, příspěvky na zdraví, kulturu, rekreaci, odměny za dárcovství krve a pracovní výročí, exkurze pro zaměstnance a mnoho dalších. Pro rozšíření odbornosti jsou zaměstnanci pravidelně vzdělávání prostřednictvím nejrůznějších školení či vzdělávacích programů (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

5.6.5.2 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je jednou ze základních firemních hodnot. Zaměstnancům jsou zajištěny bezpečné pracovní podmínky na pracovištích. Ve své integrované politice se společnost zabývá prevencí, eliminací a snižování rizik bezpečnosti práce. Veškerá zdravotní a bezpečnostní rizika jsou zaznamenána a klasifikována na základě závažnosti a pravděpodobnosti. Pro zvyšování bezpečnosti práce je ve společnosti zřízeno tzv. Safety observations (pozorování zaměstnanců při práci) a Safety inspections (bezpečnostní kontroly). Důležitou funkci v oblasti bezpečnosti práce zastávají také pravidelná školení zaměstnanců. Nejeftektivnější je interaktivní Safety Camp, který je zacílen převážně na zaměstnance údržby, u kterých dochází nejčastěji k úrazům a nehodám. V roce 2019 zaznamenal Plzeňský Prazdroj

celkem 17 úrazů, u kterých bylo způsobení prokázáno z 55ti procent vinou nepozornosti konkrétní osoby (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

5.6.5.3 Dodavatelé

Suroviny potřebné pro výrobu piva odebrává Plzeňský Prazdroj především od dodavatelů, kteří hospodaří udržitelně. Společně s pěstiteli se podílí na výzvách spojených s klimatickými změnami a na výzkumu zaměřeném na nové odrůdy ječmene a chmele. Z důvodu klimatických změn byla v uplynulých letech nedostatečná vláhová v půdě, která způsobila kolísavou úrodu pivovarských surovin. V zájmu Plzeňského Prazdroje i pěstitelů je nalézt nejlepší řešení pro boj s klimatickými změnami. V roce 2019 se z tohoto důvodu Plzeňský Prazdroj připojil k výzvě Lead2030 na podporu globálního cíle udržitelného rozvoje 13. V rámci této výzvy se zaměřuje na nalezení inovativního řešení nejen v oblasti udržitelného pěstování surovin, ale také na snižování emisí CO₂ v dodavatelsko-odběratelském řetězci (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

5.6.5.4 Zákazníci

Zákazníky Plzeňského Prazdroje jsou maloobchodní prodejny, provozovatelé restaurací či pivnic. Vzájemnou spoluprací rozvíjí českou pivní kulturu ve městech i na venkově a věnují pozornost i kultivaci prostředí a zvyšování kvality čepovaného piva. V rámci rozvíjení české pivní kultury byla vytvořena síť tzv. konceptových hospod, které poskytují atraktivní unikátní čisté prostředí a špičkovou kvalitu čepovaného piva. V současné době je v České republice otevřeno více než 130 konceptových hospod (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

5.6.5.5 Boj proti korupci

V rámci boje proti korupci a úplatkářství má společnost ve svých zásadách obchodní etiky také zahrnuté protikorupční zásady. Cílem společnosti je zcela odstranit korupci ze všech obchodních transakcí. Všichni zaměstnanci jsou seznámeni s protikorupčními opatřeními, jejichž cílem je zabránit korupčnímu jednání (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

5.6.5.6 Etika

Plzeňský Prazdroj uplatňuje zásady etických pravidel, kterými se dlouhodobě zabývá. Ve společnosti je zřízena Komise pro záležitosti etiky, ve které zasedá generální ředitel, ředitel lidských zdrojů a finanční ředitel. Samotným šetřením smyšlených či skutečných případů neetického chování se zabývá Tým pro řešení neetického chování. Zaměstnanci se mohou s otázkami týkajícími se neetického chování obrátit na zvoleného firemního

ombudsmana pro záležitosti etiky. Na celý proces současně dohlíží zmocněnec pro záležitosti etiky. V roce 2019 společnost zaznamenala a vyřešila jednotky stížností na neetické chování (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

5.6.5.7 Zodpovědnost

Portfolio produktů je tvořeno z velké části alkoholickými nápoji. Z toho důvodu byl ve společnosti založen projekt Respektuj 18 a webové stránky Na pivo s rozumem. Projekt je zacílen na změnu tolerantního postoje veřejnosti k pití alkoholu mladistvými. V roce 2019 se do projektu zapojilo celkem 105 tisíc lidí, kteří chtějí být příkladem pro své děti a okolí tím, jak zacházejí s alkoholickými nápoji. Naopak webové stránky jsou zaměřeny na propagaci rozumné konzumace alkoholu. K dispozici je na webových stránkách aplikace kalkulačka, který vypočítá aktuální hladinu alkoholu v krvi a současně i čas za jak dlouho bude opět hladina alkoholu v krvi nulová. Do roku 2025 je cílem společnosti oslovit o 20 % více lidí v rámci programů propagující zodpovědné pití (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

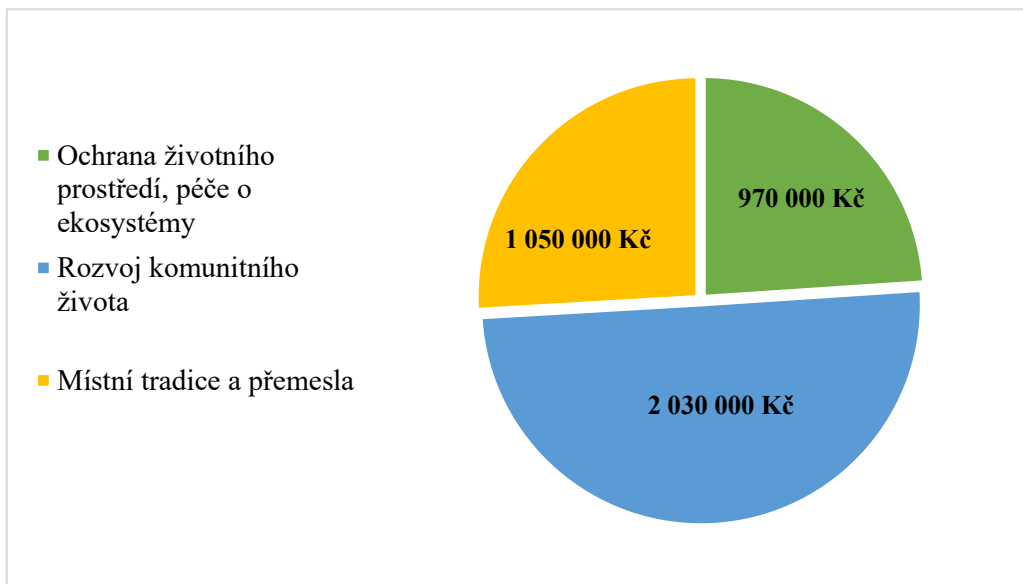
5.6.5.8 Dobrovolnictví

Plzeňský Prazdroj má zřízené grantové programy, které finančně podporují projekty a organizace v regionech své působnosti. Jedná o grantový program Kozel lidem, Radegast lidem a Prazdroj lidem. Za 18 let působení grantových programů dostalo podporu více než 220 projektů a rozdělilo se sto milionů korun. V roce 2019 Plzeňský Prazdroj věnoval prostřednictvím grantových programů celkem 4 700 000 Kč, z kterých bylo podpořeno celkem 20 projektů.

Ze strany Plzeňského Prazdroje neprobíhá pouze finanční podpora, ale probíhá i několik dobrovolnických akcí, kterých se účastní i zaměstnanci. Díky cílené motivaci a nabídce rozsáhlého spektra dobrovolnického programu se v roce 2019 zúčastnilo dobrovolných akcí celkem 320 zaměstnanců. Dobrovolnické programy jsou rozmanité a zaměstnanci se mohou zúčastnit různých aktivit např. sekání luk, sběru odpadků, revitalizaci parku, sázení stromů či pečení cukroví. Zároveň každý rok Plzeňský Prazdroj pořádá tradiční předvánoční dražbu designových pivních lahví Pilsner Urquell, jejichž výtěžek putuje do Centra Paraple na pomoc handicapovaným. V roce 2019 dražba vynesla více než dva miliony korun (Plzeňský Prazdroj, 2020a).

Následující obrázek č. 11 zobrazuje rozdělení finanční prostředků na konkrétní grantové programy Plzeňského Prazdroje.

Obrázek č. 11: Finanční prostředky grantových programů v roce 2019

Zdroj: Plzeňský Prazdroj (2020a), zpracováno autorkou

6 Celkové zhodnocení provedených analýz

Následující kapitola je věnována celkovému zhodnocení provedených analýz nefinančních informací vybraných společností uvedených v kapitole číslo 5. Úvodní část je zaměřena na zhodnocení nefinančních informací na základě autorkou zvolených parametrů pro rozbor nefinančních informací. Závěr je doplněn deskripcí stavu nefinančních informací ve zprávách o udržitelném rozvoji vybraných společností před zavedením zákonné povinnosti o zveřejňování nefinančních informací.

6.1 Zhodnocení nefinančních informací podnikatelských subjektů

Z provedeného rozboru nefinančních zpráv vybraných společností z České republiky je jednoznačné, že se tyto společnosti aktivně zajímají a podílejí na mnoha aktivitách týkajících se udržitelného rozvoje. Společnosti byly vybrány z různých odvětví, tak aby byly zjevné případné rozdíly v oblastech reportování. Zkoumané zprávy o nefinančních informacích jsou vypracovány na velmi kvalitní úrovni a jejich forma je velice přehledná. Vysoká kvalita zpráv o udržitelném rozvoji byla předpokládána s ohledem na zákonnou povinnost o zveřejňování těchto informací. Svým přístupem k udržitelnému rozvoji dávají společnosti jasně najevo, že jim záleží nejen na budoucnosti planety Země, ale také na zaměstnancích, zákaznících, dodavatelích, dobrovolnictví a místních komunitách. Zásadní vliv na obsah zpráv o udržitelném rozvoji měla velikost podnikatelského subjektu, oblast působení a využívání různých standardů či norem. Ve všech analyzovaných zprávách byly uvedeny informace o aktivitách společností z environmentální a sociální oblasti včetně informací o negativních dopadech a klíčových nefinančních ukazatelů.

Největší rozdíl v reportování byl shledán v rozsahu zveřejňovaných informací v jednotlivých oblastech, kde každá společnost vykazuje aktivity s ohledem na oblast svého podnikání. Nejméně realizovaných aktivit vykazovala společnost ČSOB, která se zabývá prodejem služeb, a informovala především o aktivitách v sociální oblasti. Nejvyšší zprávu o udržitelném rozvoji zpracovává společnost ČEZ a Plzeňský Prazdroj, a to především z důvodu detailního zpracování jednotlivých oblastí včetně popisu uplatňovaných opatření, politik, výsledků, hlavních rizik a nefinančních ukazatelů. Tuto skutečnost dokládají také získaná ocenění těchto společností v oblasti udržitelného rozvoje.

Společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, ČEZ a Plzeňský Prazdroj zapracovávají cíle udržitelného rozvoje nejen do svých zpráv o nefinančních informacích, ale také do své firemní strategie udržitelného rozvoje. Příkladem může být zpráva o udržitelném rozvoji Plzeňského Prazdroje, kde jednotlivé kapitoly zahrnují cíle udržitelného rozvoje, jejichž obsahem je výčet konkrétních strategických aktivit pro dosažení daného cíle.

6.1.1 Shrnutí nefinančních informací – environmentální oblast

Společnosti vykazují nefinanční informace v rozsahu potřebném pro pochopení vývoje, posouzení dopadů a rizik souvisejících s podnikatelskou činností. V environmentální oblasti vybrané společnosti vykazují nefinanční informace o materiálové spotřebě, energetické účinnosti, vodnímu hospodářství, produkci emisí do ovzduší a odpadovému hospodářství. Všechny vybrané společnosti se aktivně podílejí na minimalizaci negativních dopadů svých činností na životní prostředí. Mezi nejčastěji realizované aktivity analyzovaných společností v rámci environmentální oblasti jsou:

- zpracování environmentální politiky a certifikace systému v oblasti ŽP,
- snižování negativních dopadů na životní prostředí,
- snižování spotřeby vody, recyklace vody,
- snižování spotřeby energií, využívání energií z obnovitelných zdrojů,
- a snižování emisí do ovzduší (uhlíková neutralita).

Svou zodpovědnost k životnímu prostředí společnosti dokládají využíváním nejrůznějších norem a iniciativ. Konkrétní normy a certifikace využívané analyzovanými společnostmi v environmentální oblasti jsou uvedeny v následující tabulce č. 8.

Tab. č. 8: Využívané normy a certifikace zaměřené na environmentální aspekty

Využívané normy a certifikace					
Název normy, certifikace	Coca-Cola HBC	ČSOB	ČEZ	Metrostav	Plzeňský Prazdroj
ISO 14001	✓	✓	✓	✓	✓
ISO 50001	✓	✓	✓	✗	✓
EMAS	✗	✗	✗	✓	✗

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

6.1.2 Shrnutí nefinančních informací – sociální oblast

V sociální oblasti vybrané společnosti vykazují nefinanční informace zaměřené na lidská práva, péči zaměstnance, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, vztahy s dodavateli a zákazníky, boj proti korupci a úplatkářství, etice, společenské zodpovědnosti a dobrovolnictví.

Nejčastěji realizované aktivity v rámci sociální oblast analyzovaných podniků jsou:

- podpora diverzity a inkluzivního prostředí,
- certifikace systému BOZP,
- uplatňování zásad etických pravidel a zpracování protikorupčních politik,
- nadstandardní benefity pro zaměstnance, vzdělávání,
- a firemní dárcovství, dobrovolnické aktivity.

Využívané standardy, normy a certifikace zaměřené na sociální aspekty analyzovaných společností jsou uvedeny v následující tabulce č. 9.

Tab. č. 9: Standardy, normy a certifikace zaměřené na sociální aspekty

Využívané standardy, normy a certifikace					
Název standardu, normy, certifikace	Coca-Cola HBC	ČSOB	ČEZ	Metrostav	Plzeňský Prazdroj
OHSAS 18001	✓	✗	✗	✗	✓
Bezpečný podnik	✗	✗	✓	✓	✗
ISO 37001	✗	✗	✓	✗	✗
ISO 9001	✗	✗	✓	✓	✓
FSSC 22000	✗	✗	✗	✗	✓
GMP+	✗	✗	✗	✗	✓
SA 8000	✗	✗	✗	✓	✗
ISO 45001	✗	✗	✗	✓	✓

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

6.2 Doporučení pro společnosti v oblasti nefinančního reportingu

Při tvorbě zprávy o nefinančních informacích by se měly společnosti zaměřit především na reportování důvěryhodných, srozumitelných a transparentních dat. Zprávy o nefinančních informacích by měly vzhledem k vyváženosti zahrnovat nejen aktivity společností, ale také konkrétní cíle, negativní dopady a nefinanční ukazatele vážící se k daným oblastem. Na základě analýzy jednotlivých zpráv vyplynulo, že jediné dvě společnosti ČSOB a ČEZ vycházejí při tvorbě zprávy z mezinárodních uznávaných standardů GRI. Z důvodu vyváženějšího reportování a lepší srovnatelnosti dat lze ostatním společnostem doporučit zvážení využívání mezinárodně uznávaných standardů či metodik pro tvorbu nefinančních zpráv. Právě tyto standardy a metodiky jsou zpracovány tak, aby byly vhodné pro všechny typy společností. Zároveň také poskytují rámcový přehled informací, které jsou důležité a podstatné pro cílové skupiny uživatelů. Dále bylo z analýzy zjištěno, že možnost externího ověření zveřejňovaných informací třetí nezávislou stranou není mezi společnostmi využívána. V této oblasti autorka všem společnostem doporučuje zvážit možnosti externího ověření, a to zejména z důvodu posílení konkurenční pozice na trhu a zvýšení důvěryhodnosti samotné zprávy.

Uvedená doporučení se týkají nejen analyzovaných společností, ale také všech ostatních společností působících v České republice. Společnosti, které uvažují o tvorbě zpráv o nefinančních informacích se mohou od vybraných společností inspirovat.

6.3 Stav nefinančního reportingu před rokem 2016

Obsah a struktura zpráv o nefinančních informacích společností se postupem času vyvíjel. Před zavedením směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/95/EU zveřejňovaly společnosti nefinanční informace pouze dobrovolně. Do roku 2016 nebyl v České republice k dispozici žádný legislativní rámec upravující obsah a strukturu nefinančních zpráv. Při tvorbě nefinančního reportingu společnosti mohly využívat mezinárodně uznávané standardy, normy a iniciativy.

Následující tabulka č. 10 zobrazuje v jakých oblastech vybrané společnosti vykazovaly nefinanční informace před implementací směrnice 2014/95/EU do českého zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Společnosti ČEZ, Plzeňský Prazdroj a Československá obchodní banka vykazovaly nefinanční informace ve všech oblastech na základě standardů GRI. Naopak společnost Coca-Cola HBC Česko a Slovensko nevykazovala

nefinanční informace o lidských právech a boji proti korupci. Společnost Metrostav vykazovala nefinanční informace zaměřené pouze na životní prostředí, zaměstnanecké a sociální otázky. Již před implementací směrnice sestavovaly společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, ČEZ, ČSOB a Plzeňský Prazdroj samostatnou zprávu zaměřenou na společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj. Pouze společnost Metrostav uváděla některé informace v rámci své výroční zprávy.

Při komparaci zpráv nefinančního reportingu zveřejněnými před rokem 2016 a zpráv zveřejněnými po roce 2016 je znát výrazný rozdíl a viditelné zlepšení. Všechny společnosti již vykazují informace ve všech povinných oblastech nefinančního reportingu a vytvářejí samostatnou zprávu o nefinančních informacích.

Tab. č. 10: Porovnání zpráv z hlediska povinně vykazovaných oblastí

NEFINANČNÍ REPORTING PŘED ROKEM 2016					
Povinné oblasti reportingu	ČEZ	Plzeňský Prazdroj	Coca-Cola HBC	Metrostav	ČSOB
Životní prostředí	✓	✓	✓	✓	✓
Zaměstnanecké a sociální otázky	✓	✓	✓	✓	✓
Lidská práva	✓	✓	✗	✗	✓
Boj proti korupci a úplatkářství	✓	✓	✗	✗	✓
Nefinanční klíčové ukazatele	✓	✓	✓	✗	✓

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Závěr

Nefinanční reporting a udržitelný rozvoj jsou spolu úzce propojeny a jejich celosvětový význam se rapidně zvyšuje. Tuto skutečnost dokládají i probíhající jednání Evropské komise zaměřené na revizi směrnice 2014/95/EU, o uvádění nefinančních informací. Tématem diplomové práce je právě nefinanční reporting u podnikatelských subjektů v České republice. Hlavním cílem této práce bylo zaměřit se na problematiku nefinančního reportingu a zjistit současný stav reportovaných nefinančních informací v rámci environmentální a sociální oblasti u podnikatelských subjektů v České republice. V teoretické části práce byl naplněn první dílčí cíl, který měl vymezit teoretická východiska k problematice nefinančního reportingu. V rámci tohoto cíle byla teoreticky objasněna problematika udržitelného rozvoje a nefinančního reportingu. V oblasti udržitelného rozvoje byla vymezena jeho historie, koncepce a společenská odpovědnost firem ve spojení s udržitelností. Problematika nefinančního reportingu pojednává o jeho definici, současném stavu v České republice, budoucnosti a doplňuje ji studie společnosti KPMG. Závěr teoretické části byl věnován charakteristice vybraných mezinárodně uznávaných standardů, norem a iniciativ.

Naplnění hlavního cíle diplomové práce dokládá především praktická část práce, která postupně naplnila zbývající zvolené dílčí cíle. Cílem praktické části bylo analyzovat a následně zhodnotit nefinanční informace zaměřené na environmentální a sociální oblast vybraných společností působících v České republice. Nejprve bylo pro analýzu vybráno pět velkých společností, které mají na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, povinnost zveřejňovat nefinanční informace. Dále byly zvoleny konkrétní parametry pro rozbor nefinančních informací. Samotná analýza byla zaměřena na environmentální a sociální aktivit včetně uvedení charakteristik jednotlivých podnikatelských subjektů a jejich udržitelných strategií. Z výsledků provedené analýzy zaměřené na zprávy o nefinančních informacích jednoznačně vyplynulo, že se vybrané společnosti aktivně zajímají a podílejí na různých aktivitách v oblasti udržitelného rozvoje. Analyzované zprávy byly zpracovány velmi kvalitně a přehledně. Prostřednictvím svých zpráv daly společnosti jasně najevo, že udržitelný rozvoj je jednou z hlavních priorit jejich podnikání a budoucnost planety Země jím není lhostejná. Závěr praktické části byl doplněn deskripcí stavu nefinančního reportingu vybraných společností před zavedením zákonné povinnosti.

Seznam použitých zdrojů

ADÁMEK, Pavel, 2019. *Společenská odpovědnost firem, neziskového sektoru a veřejné správy: distanční studijní text*. Karviná: Slezská univerzita, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. 169 s. ISBN 978-80-7510-370-3.

ADEC Innovations, 2021. *Social Sustainability in Business*. [online]. Irvine [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.esg.adec-innovations.com/about-us/faqs/what-is-social-sustainability/>

ANDRESKA, Jan, 2010. *Trvale udržitelný rozvoj*. Praha: Národní zemědělské muzeum. 167 s. ISBN 978-80-86874-27-2.

ARALUCE, Fátima. Benefits of non-financial reporting, going ahead the compliance. *Deloitte Central Europe*. [online]. 18.04.2018 [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://www.dreport.cz/en/blog/benefits-of-non-financial-reporting-going-ahead-the-compliance/>

Asociace společenské odpovědnosti, 2021. *Jak na nefinanční reporting*. [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/akce-plna-tipu-jak-na-nefinancni-reporting/>

BASL, Josef, Alena BUCHALCEVOVÁ a Libor GÁLA, 2013. *Zavádění Green ICT: podpora udržitelného rozvoje podniků inovacemi v ICT*. Praha: Professional. 172 s. ISBN 978-80-7431-133-8.

BEDENIK, Nidžara Osmanagić a Petra BARIŠIĆ, 2019. Nonfinancial Reporting: Theoretical and Empirical Evidence. *Sustainable Management Practices*. [online]. 405-440 [cit. 2021-03-29]. Dostupné z: DOI <http://dx.doi.org/10.5772/intechopen.87159>

BLÁHA, Jiří, ČERNEK, Martin, 2015. *Podnikatelská etika a CSR*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava. 230 s. ISBN 978-80-248-3828-1.

Byznys pro společnost, 2020. *TOP Odpovědná firma 2020*. [online]. Praha, 20.11.2020 [cit. 2021-04-22]. Dostupné z: <https://byznysprospolecnost.cz/top-odpovedna-firma-2020-3/>

Cenia – česká informační agentura životního prostředí, 2021. *O EMAS*. [online]. Praha [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://emaseu.cz/o-emas>

Coca-Cola HBC ČR a SK, 2017. *Zpráva o sociální odpovědnosti 2016*. Interní dokument společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko.

Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020a. *Zpráva o udržitelnosti 2019*. Interní dokument společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko.

Coca-Cola HBC ČR a SK, 2020b. *Zpráva o aktivitách v době korony III. – VI. 2020*. Interní dokument společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko.

Coca-Cola HBC ČR a SK, 2021a. *O společnosti Coca-Cola HBC Česko a Slovensko* [online]. [cit. 2021-4-3]. Dostupné z: <https://cz.coca-colahellenic.com/cz/o-nas/o-spolecnosti>

Coca-Cola HBC ČR a SK, 2021b. *Hodnocení dlouhodobé udržitelnosti* [online]. [cit. 2021-4-3]. Dostupné z: <https://cz.coca-colahellenic.com/cz/dlouhodobau-drzitelnost/koncept-dlouhodobu-drzitelnosti/hodnoceni-dlouhodobu-drzitelnosti>

Coca-Cola HBC ČR a SK, 2021c. *Náš přístup k udržitelnosti* [online]. [cit. 2021-4-3]. Dostupné z: <https://cz.coca-colahellenic.com/cz/dlouhodobau-drzitelnost/koncept-dlouhodobu-drzitelnosti/nas-pristup-k-udrzitelnosti>

Czech Top 100, 2020. *Hrdinové boje s koronavirem*. [online]. Praha, 22.04.2020 [cit. 2021-04-22]. Dostupné z: <https://www.czechtop100.cz/cs/aktualne/detail/obdivovane-firmy-11341>

ČANÍK, Petr, ŘEZBOVÁ, Libuše a Tomas van ZAVREL, 2005. *Metody a nástroje podnikatelské etiky*. 86 s. Praha: Oeconomica. ISBN 80-245-0980-6.

ČERNÍKOVÁ, Martina, HYBLEROVÁ, Šárka, 2009. *Finanční řízení environmentálních investičních projektů*. Liberec: VÚTS. 128 s. ISBN 978-80-87184-09-7.

ČEZ, 2020. *Zpráva o udržitelném rozvoji Skupiny ČEZ 2019* [online]. [cit. 2021-4-3]. Dostupné z: <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/2020/06/zprava-o-udrzitelnem-rozvoji-2019.pdf>

ČSOB, 2020a. *Výroční zpráva o společenské odpovědnosti skupiny ČSOB 2019*. Interní dokument Skupiny ČSOB se sídlem v Praze.

ČSOB, 2020b. *Výroční zpráva ČSOB 2019*. Interní dokument Skupiny ČSOB se sídlem v Praze.

ČSOB, 2020c. *ČSOB získala ocenění LGBT Friendly Employer 2020 a LGBT Hero*. [online]. Praha, 26.10.2020 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/-/tz201026>

ČSOB, 2021a. *O ČSOB a skupině: Informace o řízení a obchodní činnosti společnosti*. [online]. Praha. [cit. 2021-04-22]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/csob/o-csob-a-skupine>

ČSOB, 2021b. *Ocenění skupiny ČSOB*. [online]. Praha [cit. 2021-04-22]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/csob/oceneni-skupiny-csob> Začátek formuláře

Deloitte Central Europe, 2019a. *Green Frog Awards, The best Sustainability and Integrated*. [online]. Varšava. [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ce/Documents/about-deloitte/ce-green-frog-award-application-summary-brochure-2018.pdf>

Deloitte Central Europe, 2019b. *Orange Poland, Nornickel and Plzensky Prazdroj win Deloitte Green Frog Awards for the best integrated and sustainability reports in the CE & CIS region for 2018*. [online]. Varšava, 17.04.2019 [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://www2.deloitte.com/ce/en/pages/about-deloitte/articles/green-frog-award.html>

European Commission, 2001. *Green Paper: Promoting a European framework for Corporate Social Responsibility*. [online]. Brusel. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/DOC_01_9

European Parliament, 2021. *Review Of The Non-Financial Reporting Directive*. [online]. Brusel. [cit. 2021-02-01]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-a-european-green-deal/file-review-of-the-non-financial-reporting-directive> Začátek formuláře

Evropská komise, 2014. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES* [online]. Brusel. [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0024&from=CS>

Evropská komise, 2017. *Pokyny pro vykazování nefinančních informací (metodika vykazování nefinančních informací)*. [online], Brusel. [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0705\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0705(01)&from=EN)

Evropská komise, 2019a. *Pokyny pro vykazování nefinančních informací: dodatek o vykazování informací souvisejících se změnou klimatu*. [online], Brusel. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ea95c795-9328-11e9-9369-01aa75ed71a1/language-cs>

Evropská komise, 2019b. *Zelená dohoda pro Evropu*. [online], Brusel. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0010.02/DOC_1&format=PDF

Evropský parlament a rada EU, 2014. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95/EU*. [online], Brusel. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0095&from=CS>

GAZDAR, Kaevan, 2007. *Reporting Nonfinancials*. Chichester: John Wiley. 352 s. ISBN 978-0-470-01197-3.

Global Reporting Initiative, 2020. *Consolidated Set Of GRI Sustainability Reporting Standards 2020*. Amsterdam, 575 s. ISBN: 978-90-8866-094-8. Dostupné z: <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/gri-standards-english-language/>

Global Reporting Initiative, 2021a. *Our mission and history*. [online]. Amsterdam, 2021 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/>

Global Reporting Initiative, 2021b. *Three GRI Standards come into effect for sustainability reports in 2021*. [online]. Amsterdam, 13.01.2021 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.globalreporting.org/about-gri/news-center/2021-01-13-three-gri-standards-come-into-effect-for-sustainability-reports-in-2021/>

HALLER, Axel, LINK, Michael a GROSS, Tobias. The Term ‘Non-financial Information’ – A Semantic Analysis of a Key Feature of Current and Future Corporate Reporting. *Accounting in Europe*. [online]. **14**(3), 407-429 [cit. 2021-03-21]. ISSN 1744-9499. Dostupné z: DOI <https://doi.org/10.1080/17449480.2017.1374548>

HLOUŠKOVÁ, Pavla, 2021a. Zásadní změny v pravidlech nefinančního reportingu mají firmám pomoci se sledováním rizik i získáním investic. *Frank Bold*. [online]. Praha 09.02.2021 [cit. 2021-02-20]. Dostupné z:

<https://frankbold.org/zpravodaj/kategorie/aktualne/zasadni-zmeny-v-pravidlech-nefinancniho-reportingu-maji-firmam-pomoci-se-sledovanim-rizik-i-ziskani>

HLOUŠKOVÁ, Pavla, 2021b. Video: Webinář představil nová pravidla nefinančního reportování pro české firmy. *Frank bold*. [online]. Praha, 15.03.2021 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://frankbold.org/zpravodaj/kategorie/aktualne/video-webinar-predstavil-nova-pravidla-nefinancniho-reportovani-pro-ceske-firmy>

Hospodářská komora České republiky, 2016. *Nová evropská směrnice o nefinančním reportingu*. [online]. Praha, 07.06.2016 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.komora.cz/news/nova-evropska-smernice-o-nefinancnim-reportingu/>

Informační centrum OSN v Praze, 2021. *Cíle udržitelného rozvoje*. [online]. Praha. [cit. 2021-02-01]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/>

International Organization for Standardization, 2021a. *ISO 14000 family - environmental management*. [online]. [cit. 2021-03-13]. Dostupné z: <https://www.iso.org/iso-14001-environmental-management.html>

International Organization for Standardization, 2021b. *ISO 50001 - energy management*. [online]. [cit. 2021-03-13]. Dostupné z: <https://www.iso.org/iso-50001-energy-management.html>

JENÍČEK, Vladimír, FOLTÝN, Jaroslav, 2003. *Globální problémy a světová ekonomika*. Praha: C.H. Beck. 269 s. ISBN 80-717-9795-2.

KAŠPAROVÁ, Klára, 2012. *Faktory ovlivňující CSR reportování*. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. 135 s. ISBN 978-80-210-5985-6.

KAŠPAROVÁ, Klára, KUNZ, Vilém, 2013. *Moderní přístupy ke společenské odpovědnosti firem a CSR reportování*. Praha: Grada. 160 s. ISBN 978-80-247-4480-3.

KOČMANOVÁ, Alena, HŘEBÍČEK, Jiří a kolektiv, 2013. *Měření podnikové výkonnosti*. Brno: Littera. 252 s. ISBN 978-80-85763-77-5.

KPMG, 2020. The time has come: The KPMG Survey of Sustainability Reporting 2020. Dostupné z: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2020/11/the-time-has-come.pdf>

KRAFT, Jiří, FÁREK, Jiří, 2008. *Světová ekonomika a ekonomická integrace v období globalizace*. 2. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci. 252 s. ISBN 978-80-7372-413-9.

KRÁLOVÁ, Magdalena, HEJRET, Miloslav, 2020. *Zákon o účetnictví s komentářem*. Praha: Grada. 112 s. ISBN 978-80-271-1047-6. Začátek formuláře

KUNZ, Vilém, 2012. *Společenská odpovědnost firem*. Praha: Grada. 208 s. ISBN 978-80-247-3983-0.

MADLE, Patrik. Skupina ČSOB radikálně omezila a jako jedna z prvních českých bank postupně úplně ukončí financování uhelného sektoru. *ČSOB*. [online]. Praha, 3. 5. 2018 [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/-/tz180503>

MCGUINNESS, Mairead. [This afternoon I spoke to @PDurandOfficiel about...]. In: *Twitter* [online]. 13. ledna 2021 [cit. 2021-01-20] Dostupné z: <https://twitter.com/McGuinnessEU/status/1349361614093475841>

Metrostav, 2020a. *Prohlášení Metrostav a.s. o vztahu k ochraně životního prostředí 2020*. [online]. [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: [https://ekoznacka.cz/sites/default/files/cenia/Prohlaseni%20Metrostav%202020_%20\(2\).pdf](https://ekoznacka.cz/sites/default/files/cenia/Prohlaseni%20Metrostav%202020_%20(2).pdf)

Metrostav, 2020b. *Souhrnná výroční zpráva Skupiny Metrostav 2019*. Interní dokument Skupiny Metrostav se sídlem v Praze.

Metrostav, 2020c. *Roční zpráva Skupiny Metrostav 2019*. [online]. [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: <https://bb-clients-metrostav-prod.s3.amazonaws.com/uploads/pdf/file/2206/squh7nsv7u5znavibbn.pdf>

Metrostav, 2021. *Udržitelný rozvoj*. [online]. [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: <https://www.metrostav.cz/cs/udrzitelny-rozvoj>

MEZŘICKÝ, Václav, 2005. *Environmentální politika a udržitelný rozvoj*. Praha: Portál. 208 s. ISBN 80-7367-003-8.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2020. *Odpovědné veřejné zadávání v kostce*. [online]. Praha. [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: https://sovz.cz/wp-content/uploads/2020/12/publikace_ovz_v-kostce-1.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021. *Základní pojetí konceptu udržitelného rozvoje*. [online]. Praha [cit. 2021-02-13]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj/informace,-aktuality,-seminare,-pracovni-skupiny/psur/uvodni-informace-o-udrzitelnem-rozvoji/zakladni-pojeti-konceptu-udrzitelneho-rozvoje>

Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016. *Směrnice OECD pro nadnárodní podniky*. [online]. Praha, 22.12.2016 [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/narodni-kontaktmi-misto/smernice/smernice-oecd-pro-nadnarodni-podniky--223693/>

Ministerstvo životního prostředí, 2021. *Pařížská dohoda*. [online]. Praha. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/parizska_dohoda

Organizace spojených národů, 2015a. *Pařížská dohoda*. [online], New York. [cit. 2021-02-07]. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/parizska_dohoda/\\$FILE/OEOK-Cesky_preklad_dohody-20160419.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/parizska_dohoda/$FILE/OEOK-Cesky_preklad_dohody-20160419.pdf)

Organizace spojených národů, 2015b. *Měníme náš svět: Agenda udržitelného rozvoje do roku 2030*. [online]. New York: Organizace spojených národů. [cit. 2021-01-20] Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/osn-un/strategie/premena-naseho-sveta-agenda-pro-udrzitelny-rozvoj-2030-cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs-2015?typ=struktura>

PAVLÍK, Marek, BĚLČÍK, Martin a kolektiv, 2010. *Společenská odpovědnost organizace: CSR v praxi a jak s ním dál*. Praha: Grada. 176 s. ISBN 978-80-247-3157-5.

Plzeňský Prazdroj, 2019. *Radegast patří v šetření s vodou k nejlepším na světě. Na výrobu jednoho půllitru piva potřebuje jenom 1,26 litru vody* [online]. [cit. 2021-4-3]. Dostupné z: <https://www.prazdroj.cz/radegast-patri-v-setreni-s-vodou-k-nejlepsim-na-svete-na-vyrobu-jednoho-pullitru-piva-potrebuje-jenom-126-litru-vody>Začátek formulářeZačátek formuláře

Plzeňský Prazdroj, 2020a. *Zpráva o udržitelném rozvoji 2019*. [online]. [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.prazdroj.cz/report-2019>

Plzeňský Prazdroj, 2020b. *Prazdroj připíjí Na budoucnost!* [online]. Plzeň, 08.10.2020 [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: <https://www.prazdroj.cz/prazdroj-pripiji-na-budoucnost->

predstavil-sve-zavazky-v-oblasti-udrzitelneho-podnikani-do-roku-2030-smeruje-k-uhlikove-neutralite

Plzeňský Prazdroj, 2021a. *Historie české legendy*. [online]. Plzeň [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: <https://www.prazdroj.cz/nas-pribeh/historie>Začátek formuláře

Plzeňský Prazdroj, 2021b. *České pivo*. [online]. Plzeň [cit. 2021-4-30]. Dostupné z: <https://www.prazdroj.cz/nas-pribeh/ceske-pivo>

SLAVÍKOVÁ, Lenka, VEJCHODSKÁ, Eliška a SLAVÍK, Jan., 2012. *Ekonomie životního prostředí - teorie a politika*. Praha: Alfa Nakladatelství. 288 s. ISBN 978-80-87197-45-5.

Social Accountability International, 2021. *About SA8000*. [online]. New York [cit. 2021-02-28]. Dostupné z: <https://sa-intl.org/programs/sa8000/>

Strategický rámec Česká republika 2030, 2017. Praha: Úřad vlády České republiky, Odbor pro udržitelný rozvoj. 128 s. ISBN 978-80-7440-181-7.

ŠOLJAKOVÁ, Libuše, FIBÍROVÁ, Jana, 2010. *Reporting*. 3. rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada. 221 s. ISBN 978-80-247-2759-2.

TETŘEVOVÁ, Liběna, 2017. *Společenská odpovědnost firem společensky citlivých odvětví*. Praha: Grada. 224 s. ISBN 978-80-271-0285-3.

TOMŠÍK, Karel, 2007. *Evropská integrace a environmentální ekonomika*. 2. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta. 104 s. ISBN 978-80-213-1700-0.

Týden udržitelnosti, 2021. *Co je udržitelný rozvoj*. [online]. Evropský týden udržitelného rozvoje [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://www.tydenudrzitelnosti.cz/o-projektu/>

United Nations Development Programme, 2015. *The Millennium Development Goals Report*. [online]. New York. [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.undp.org/content/undp/en/home/librarypage/mdg/the-millennium-development-goals-report-2015.html>

United Nations, 2020. *The Sustainable Development Goals Report 2020*. [online]. New York: United Nations [cit. 2021-02-01]. ISSN 2518-3958. Dostupné z: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2020.pdf>

United Nations, 2021. *UN Global Compact Strategy 2021-2023*. [online], New York. Dostupné z: https://ungc-communications-assets.s3.amazonaws.com/docs/about_the_gc/UN-GLOBAL-COMPACT-STRATEGY-2021-2023.pdf

VAN WENSEN, Katelijne, BROER, Wijnand, KLEIN Johanna, KNOPF, Jutta, 2011. *The State of Play in Sustainability Reporting in the European Union*. [online]. Brusel: European Union [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <https://www.somo.nl/wp-content/uploads/2011/04/The-State-of-Play-in-Sustainability-Reporting-in-the-European-Union.pdf>

Veřejný rejstřík a Sbíрка listin, 2021a. *Výpis z obchodního rejstříku – Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, s.r.o.* [online]. [cit. 2021-4-27]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=715284&typ=PLATNY>

Veřejný rejstřík a Sbíрка listin, 2021b. *Výpis z obchodního rejstříku – ČSOB, a.s.* [online]. [cit. 2021-4-27]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=56666&typ=PLATNY>

Veřejný rejstřík a Sbíрка listin, 2021c. *Výpis z obchodního rejstříku – ČEZ, a.s.* [online]. [cit. 2021-4-27]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=59933&typ=PLATNY>

Veřejný rejstřík a Sbíрка listin, 2021d. *Výpis z obchodního rejstříku – Metrostav a.s.* [online]. [cit. 2021-4-27]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=415404&typ=PLATNY>

Veřejný rejstřík a Sbíрка listin, 2021e. *Výpis z obchodního rejstříku – Plzeňský Prazdroj, a. s.* [online]. [cit. 2021-4-27]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=709880&typ=PLATNY>

World Commission on Environment and Development, 1987. *Our Common Future*. Oxford, UK: Oxford University Press. 400 s. ISBN 978-0192820808.

World Economic Forum, 2020. *Measuring Stakeholder Capitalism: Towards Common Metrics and Consistent Reporting of Sustainable Value Creation*. [online]. Ženeva [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: http://www3.weforum.org/docs/WEF_IBC_Measuring_Stakeholder_Capitalism_Report_2020.pdf

ZADRAŽILOVÁ, Dana a kolektiv, 2010. *Společenská odpovědnost podniků: transparentnost a etika podnikání*. Praha: C.H. Beck. 167 s. ISBN 978-80-7400-192-5.

ZADRAŽILOVÁ, Dana a kolektiv, 2011. *Udržitelné podnikání*. V Praze: Oeconomica. 142 s. ISBN 978-80-245-1833-6.

Právní předpisy

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Seznam použitých zkratk

atd.	a tak dále
BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CO ₂	oxid uhličitý
č.	číslo
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
EMS	Environmental management system
g	gram
GJ	gigajoul
GRI	Global Reporting Initiative
hl	hektolitr
ISPOP	integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
IZS	integrovaný záchranný systém
Kč	koruna česká
km	kilometr
l	litr
m ³	metr krychlový
MDGs	Millennium Development Goals
MJ	megajoul
MW	miliwatt
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSN	Organizace spojených národů
OSSZ	okresní správa sociálního zabezpečení
p. b.	procentní body
s.	strana

SDGs	Sustainable Development Goals
t	tuna
tzn.	to znamená
zkr.	zkráceně
ŽP	životní prostředí

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Vývoj celkové spotřeby vody (v l/l vyrobeného nápoje).....	41
Tab. č. 2: Vývoj celkové spotřeby elektřiny (v GJ)	49
Tab. č. 3: Celkový vývoj produkce CO ₂ (v t)	49
Tab. č. 4: Vývoj celkové spotřeby energie ve Skupině ČEZ (v GJ)	54
Tab. č. 5: Pracovní úrazy zaměstnanců Skupiny ČEZ	56
Tab. č. 6: Vývoj produkce znečišťujících látek vypouštějících do ovzduší (v t).....	61
Tab. č. 7: Vývoj celkové spotřeby vody (v hl/hl piva).....	69
Tab. č. 8: Využívané normy a certifikace zaměřené na environmentální aspekty.....	75
Tab. č. 9: Standardy, normy a certifikace zaměřené na sociální aspekty	76
Tab. č. 10: Porovnání zpráv z hlediska povinně vykazovaných oblastí	78

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Pilíře udržitelného rozvoje	15
Obrázek č. 2: Cíle udržitelného rozvoje	16
Obrázek č. 3: Logo strategického rámce Česká republika 2030.....	17
Obrázek č. 4: Postup při tvorbě zprávy o nefinančním reportingu	26
Obrázek č. 5: Růst míry nefinančního reportingu od roku 1993 do roku 2020 (v %)	31
Obrázek č. 6: Struktura a rozdělení činností v rámci skupiny ČSOB	46
Obrázek č. 7: Vývoj materiálové spotřeby a odpadového hospodářství (v t).....	48
Obrázek č. 8: Působení Skupiny ČEZ v sektoru energetiky dle teritoria.....	52
Obrázek č. 9: Struktura obalů a jejich podíl na prodejkách v roce 2019	67
Obrázek č. 10: Vývoj celkové spotřeby energie (v MJ/hl piva)	68
Obrázek č. 11: Finanční prostředky grantových programů v roce 2019	73

Seznam příloh

Příloha A: Přehled Cílů udržitelného rozvoje (SDGs)

Příloha B: Kompletní seznam standardů GRI

Příloha C: Deset principů Globální dohody OSN

Příloha D: Celková produkce znečišťujících látek vypouštějících do ovzduší Skupiny ČEZ

Příloha E: Celková produkce odpadů dle druhů a způsobů zneškodňování Skupiny ČEZ

Příloha A: Přehled Cílů udržitelného rozvoje (SDGs)

1. Vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě.
2. Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazování udržitelného zemědělství.
3. Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku.
4. Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělání pro všechny.
5. Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek.
6. Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi.
7. Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny.
8. Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny.
9. Vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat, inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace.
10. Snížit nerovnost uvnitř zemí a mezi nimi.
11. Vytvořit inkluzivní, bezpečná a udržitelná města a obce.
12. Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu.
13. Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů.
14. Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje.
15. Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity.
16. Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních.

17. Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování (Organizace spojených národů, 2015b).

Příloha B: Kompletní seznam standardů GRI

Název standardu	Datum účinnosti
Univerzální standardy	
GRI 101: Základní informace	1. července 2018
GRI 102: Všeobecné informace	1. července 2018
GRI 103: Přístup k řízení	1. července 2018
Standardy specifické pro dané téma	
GRI 200: Ekonomické	
GRI 201: Ekonomická výkonnost	1. července 2018
GRI 202: Přítomnost na trhu	1. července 2018
GRI 203: Nepřímé ekonomické dopady	1. července 2018
GRI 204: Postupy při zadávání zakázek	1. července 2018
GRI 205: Protikorupční opatření	1. července 2018
GRI 206: Porušování hospodářské soutěže	1. července 2018
GRI 207: Daně	1. ledna 2021
GRI 300: Environmentální	
GRI 301: Materiály	1. července 2018
GRI 302: Energie	1. července 2018
GRI 303: Voda a odpadní vody	1. ledna 2021
GRI 304: Biodiverzita	1. července 2018
GRI 305: Emise	1. července 2018
GRI 306: Odpady	1. ledna 2022
GRI 307: Dodržování předpisů a zákonných norem na ochranu ŽP	1. července 2018
GRI 308: Hodnocení dodavatelů z hlediska dopadů na ŽP	1. července 2018

GRI 400: Sociální	
GRI 401: Zaměstnanost	1. července 2018
GRI 402: Pracovní/manažerské vztahy	1. července 2018
GRI 403: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	1. ledna 2021
GRI 404: Školení a vzdělání	1. července 2018
GRI 405: Diverzita a rovné příležitosti	1. července 2018
GRI 406: Prevence diskriminace	1. července 2018
GRI 407: Svoboda sdružování a kolektivního vyjednávání	1. července 2018
GRI 408: Dětská práce	1. července 2018
GRI 409: Nucená nebo povinná práce	1. července 2018
GRI 410: Bezpečnostní postupy	1. července 2018
GRI 411: Ochrana práva původních obyvatel	1. července 2018
GRI 412: Hodnocení lidských práv	1. července 2018
GRI 413: Místní komunity	1. července 2018
GRI 414: Hodnocení společenských dopadů u dodavatelů	1. července 2018
GRI 415: Veřejná politika	1. července 2018
GRI 416: Bezpečnost a ochrana zdraví zákazníků	1. července 2018
GRI 417: Marketing a označování produktů a služeb	1. července 2018
GRI 418: Ochrana osobních údajů zákazníků	1. července 2018
GRI 419: Dodržování předpisů a zákonných norem v sociální a ekonomické oblasti	1. července 2018

Zdroj: Global Reporting Initiative (2020), zpracováno autorkou

Příloha C: Deset principů Globální dohody OSN

Lidská práva

Princip č. 1: Podniky budou podporovat a respektovat ochranu mezinárodně uznávaných lidských práv.

Princip č. 2: Podniky se ujistí, že nedochází k porušování lidských práv.

Pracovní standardy

Princip č. 3: Podniky budou dodržovat svobodu sdružování a uznávat právo na kolektivní vyjednávání.

Princip č. 4: Eliminace všech forem násilné a nucené práce.

Princip č. 5: Účinné odstranění dětské práce.

Princip č. 6: Odstranění diskriminace týkající se zaměstnání a povolání.

Životní prostředí

Princip č. 7: Podniky budou podporovat preventivní postoj k environmentálním výzvám.

Princip č. 8: Zavázat se k prosazování vyšší environmentální odpovědnosti.

Princip č. 9: Podpora rozvoje a rozšiřování technologií šetrných k životnímu prostředí.

Boj proti korupci

Princip č. 10: Podniky budou bojovat proti všem formám korupce, včetně vydírání, uplácení a podplácení (Zadražilová a kolektiv, 2010).

Příloha D: Celková produkce znečišťujících látek vypouštějících do ovzduší Skupiny ČEZ

GRI 305 – Emise

305-1 Přímé emise CO₂ (Scope 1)

Emise Skupiny ČEZ z výroby elektriny a tepla (tCO ₂)	2017	2018	2019
Emise z fosilních paliv	27 866 642	26 802 633	26 070 966
Emise z biomasy	1 051 439	1 048 267	1 343 775

305-2 Nepřímé emise CO₂ – emise z nakoupené a spotřebované energie (Scope 2)

	2017	2018	2019
Množství emise CO ₂ (t)*	565 939	444 364	383 096

* Pro výpočet byly použity emisní faktory dle Carbon Footprint – Country Specific Electricity Grid Greenhouse Gas Emission Factors.

305-3 Nepřímé emise – emise CO₂ z dopravy (Scope 3)

Množství emise CO ₂ (t)	2017	2018	2019
Osobní automobily	18 407	17 760	19 068
Nákladní automobily	21 994	16 608	22 893
Vlaky	3 237	2 672	2 760
Autobusy	226	88	162
Ostatní (pracovní stroje)	20 214	17 251	16 757
Celkem	64 078	54 378	61 640

Abstrakt

Tučková, H. (2021). Analýza stavu nefinančního reportingu u podnikatelských subjektů v České republice (Diplomová práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: udržitelný rozvoj, nefinanční reporting, nefinanční informace, společenská odpovědnost

Předložená diplomová práce je zaměřena na problematiku nefinančního reportingu u podnikatelských subjektů v České republice. Hlavním cílem je rozbor a zhodnocení vybraných aspektů zpráv o udržitelném rozvoji u vybraných podnikatelských subjektů v České republice. V první části práce jsou zpracována teoretická východiska k problematice udržitelného rozvoje a nefinančního reportingu. Součástí teoretické části je také charakteristika vybraných mezinárodně uznávaných standardů, norem a iniciativ. Praktická část práce se zabývá rozbohem nefinančních informací o jednotlivých aktivitách vybraných podnikatelských subjektů z České republiky. Poslední kapitola diplomové práce je zaměřena na celkové zhodnocení provedených analýz, jehož součástí jsou návrhy a doporučení pro podnikatelské subjekty v řešené oblasti.

Abstract

Tučková, H. (2021). *Analysis of the non-financial reporting state of business subjects in the Czech Republic* (Master's Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: Sustainable Development, non-financial reporting, non-financial information, Social Responsibility

The master thesis focuses on the non-financial reporting for business entities in Czech Republic. The main goal is to analyze and evaluate selected aspects of the sustainable development report for selected business companies in Czech Republic. The first part of the thesis focuses on theoretical basics for sustainable development and non-financial reporting. The theoretical part also contains the characteristics of selected internationally recognized standards, norms and initiatives. The practical part of the thesis analyzes the environmental and social activities reported in the non-financial reporting for selected companies in Czech Republic. The last chapter of the master thesis is focused on the overall evaluation of the performed analyzes, which include proposals and recommendations for business entities in this area.